

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 473/2010,

31. mai 2010,

Iraanist, Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest pärit teatava poliüetüleenereftalaadi impordi suhtes ajutise tasakaalustava tollimaksu kehtestamise kohta

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. juuni 2009. aasta määrust (EÜ) nr 597/2009 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (edaspidi „algmäärus”), (1) eriti selle artiklit 12,

olles konsulteerinud nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

1.1. Algamine

- (1) 3. septembril 2009 avaldas komisjon *Euroopa Liidu Teatajas* teate (edaspidi „algatamisteade”) (2) subsiidiumivastase menetluse algatamise kohta Iraanist, Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest (edaspidi „asjaomased riigid”) pärit teatava poliüetüleenereftalaadi (edaspidi „PET”) Euroopa Liitu suunatud impordi suhtes.
- (2) Samal päeval avaldas komisjon *Euroopa Liidu Teatajas* teate Iraanist, Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest pärit teatava poliüetüleenereftalaadi Euroopa Liitu suunatud impordi käsitleva dumpinguvastase menetluse algatamise kohta (3) ning alustas eraldi uurimist (edaspidi „dumpinguvastane menetlus”).
- (3) Subsiidiumivastane menetlus algatati pärast seda, kui Euroopa plastitootjate liidu PlasticsEurope poliüetüleenereftalaadi komitee (edaspidi „kaebuse esitaja”) esitas 20. juulil 2009 kaebuse tootjate nimel, kelle toodang moodustab olulise osa, käesoleval juhul üle 50 % ELi teatava poliüetüleenereftalaadi kogutoodangust. Kaebuses esitati esmapilgul usutavad tõendid nimetatud toote subsideerimise kohta ning sellest tuleneva olulise kahju kohta, mida peeti piisavaks põhjuseks subsiidiumidevastase menetluse algatamiseks.
- (4) Enne menetluse algatamist teatas komisjon algmääruse artikli 10 lõike 7 kohaselt Iraani, Pakistani ja Araabia

Ühendemiraatide (edaspidi „AÜE”) valitsusele, et on saanud nõuetekohaselt dokumenteeritud kaebuse, milles väidetakse, et Iraanist, Pakistanist ja AÜEst pärit PETi subsideeritud import põhjustab liidu tootmisharule olulist kahju. Asjaomastel valitsustel paluti osaleda nõupidamisel, et selgitada kaebuses kirjeldatud olukorda ja jõuda üksmeelse lahenduseni. Kõik valitsused nõustusid osalema konsultatsioonidel, mis seejärel ka toimusid. Konsulteerimise käigus ei jõutud vastastikku kooskõlastatud lahenduseni. Siiski võeti nõuetekohaselt arvesse asjaomaste riikide ametiasutuste märkusi seoses kaebuses esitatud väidetega meetmete ebapiisava tasakaalustava mõju kohta. Konsultatsioonide ajal ning pärast seda esitasid Pakistani ja AÜE valitsused oma ettepanekud.

1.2. Menetlusega seotud isikud

- (5) Komisjon teatas menetluse algatamisest ametlikult kaebuse esitanud tootjatele, muudele teadaolevatele liidu tootjatele, teadaolevalt seotud importijatele/ettevõtjatele ja kasutajatele, ekspordivatele tootjatele ning asjaomaste ekspordiriikide esindajatele. Huvitatud isikutele anti võimalus esitada kirjalikult oma seisukohad ja taotleda ärakuulamist algatamisteates sätestatud tähtaja jooksul.
- (6) Kõikidele huvitatud isikutele, kes seda taotlesid ja teatasid konkreetsed põhjused, miks neid tuleks ära kuulata, anti selline võimalus.
- (7) Võttes arvesse ELi tootjate ja importijate suurt arvu nähti ette, et kahju uurimiseks korraldatakse väljavõtteline uuring kooskõlas algmääruse artikliga 27. Et komisjon saaks otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ning koostada vajadusel valimi, paluti kõikidel ELi tootjatel ja importijatel endast Euroopa Komisjonile teada anda ning esitada vastavalt algatamisteates esitatud nõuetele põhiteave vaatlusaluse tootega seotud tegevusest uurimisperioodil (1. juulist 2008 – 30. juunini 2009).
- (8) Küsitud teabe esitas 14 ELi tootjat, kes nõustusid ka valimis osalema. Lähtudes koostööd teinud ELi tootjate esitatud teabest, moodustas komisjon valimi viiest ELi tootjast, kelle müük moodustas 65 % kõikide koostööd teinud ELi tootjate müügist.

(1) ELT L 188, 18.7.2009, lk 93.

(2) ELT C 208, 3.9.2009, lk 7.

(3) ELT C 208, 3.9.2009, lk 12.

(9) Küsitud teabe esitas kaheksa ELi importijat, kes nõustusid ka valimis osalema. Lähtudes koostööd teinud ELi importijate esitatud teabest, moodustas komisjon valimi kahest ELi importijast, kelle import moodustas 83 % kõikide koostööd teinud ELi importijate impordist ning 48 % AÜEst, Iraanist ja Pakistanist pärit koguimpordist.

ELi tootjad

- Novapet SA, Hispaania;
- Equipolymers Srl, Itaalia;

(10) Komisjon saatis küsimustikud asjaomaste riikide ametiasutustele, eksportivatele tootjatele, valimisse kaasatud ELi tootjatele, valimisse kaasatud ELi importijatele, kõikidele teadaolevatele kasutajatele ja tarnijatele ning neile, kes endast algatamisteates nimetatud tähtaja jooksul teada andsid.

— UAB Orion Global PET, Indorama, Leedu;

— UAB Neo Group, Leedu;

Iraani eksportiv tootja

- Shahid Tondguyan Petrochemical Co. (edaspidi „STPC”) ja temaga seotud äriühingud, Bandar Imam Khomeini ja Teheran;

(11) Vastused küsimustikule esitasid asjaomaste riikide ametiasutused, üks Iraani eksportiv tootja ja temaga seotud hulgmüüja, üks Pakistani ja üks AÜE eksportiv tootja, viis valimisse kaasatud ELi tootjat, üks valimisse kaasatud importija, kümme ELi kasutajat ning kolm toorainetarnijat. Lisaks esitasid seitse koostööd teinud ELi tootjat nõutud üldandmed kahju analüüsimiseks.

Pakistani eksportiv tootja

- Novatex Limited, Karachi;

Araabia Ühendemiraatide eksportiv tootja

(12) Komisjon kogus ja kontrollis kogu teavet, mida ta pidas vajalikuks subsideerimise, sellest tuleneva kahju ja ELi huvide kindlaksmääramiseks.

- JBF RAK LLC, Ras Al Khaimah.

(13) Kontrollkäigud tehti järgmistesse riikide ametiasutustesse:

1.3. Uurimisperiood

- (15) Subsideerimise ja kahju tekitamise uurimine hõlmas ajavahemikku 1. juulist 2008 kuni 30. juunini 2009 (edaspidi „uurimisperiood”). Kahju hindamise seisukohalt asjakohaste suundumuste uurimine hõlmas ajavahemikku 1. jaanuarist 2006 kuni uurimisperioodi lõpuni (edaspidi „vaatlusalune periood”).

Iraani valitsus

- Iraani kaubandusministeerium, kaubandusesindustri osakond, Teheran, Iraan;

- Iraani Tolliamet, Bandar Imam Khomeini, Iraan;

Araabia Ühendemiraatide valitsus

- Araabia Ühendemiraatide majandus- ja tööstusministeerium, Abu Dhabi, AÜE;

- RAK Investeeringiasutus, Ras Al Khaimahi emiraadi valitsus, Ras Al Khaimah, AÜE.

(14) Kontrollkäigud tehti ka järgmiste äriühingute valdustesse:

2. VAATLUSALUNE TOODE JA SAMASUGUNE TOODE

2.1. Vaatlusalune toode

- (16) Vaatlusalune toode on Iraanist, Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest pärit polüetüleenereftalaat, mille viskoossuskoeffitsient vastavalt ISO-standardile 1628-5 on 78 ml/g või kõrgem, (edaspidi „vaatlusalune toode”) ja mis praegu kuulub CN-koodi 3907 60 20 alla.

- (17) Polüetüleenereftalaat on keemiatoodet, mida tavaliselt kasutatakse plastitööstuses pudelite ja plastplaatide tootmiseks. Kuna selline polüetüleenereftalaat on homogeenne toode, ei jagatud seda täiendavalt eri tootetüüpide kaupa.

2.2. Samasugune toode

- (18) Uurimisest selgus, et liidu tootmisharu ELis toodetud ja müüdüd polüetüleenereftalaadil ning Iraanis, Pakistanis ja Araabia Ühendemiraatides toodetud ja omamaisel turul müüdüd ning liitu eksporditud polüetüleenereftalaadil on sisuliselt samad keemilised ja füüsilised põhiomadused ja samad põhilised kasutusalaad. Seepärast käsitatakse neid esialgu samasuguste toodetena algmääruse artikli 2 punkti c tähenduses.

3. SUBSIDEERIMINE

3.1. Iraan

3.1.1. Sissejuhatus

- (19) Komisjon uuris kaebuses sisaldunud teabe ja komisjoni küsimustikele saadud vastuste põhjal järgmisi meetmeid, mille raames andsid valitsusasutused väidetavalt subside:

I. erimajanduspiirkondadega seotud meetmed – naftakeemia erimajanduspiirkond;

II. poliüetüleenereftalaati eksportivate tootjate rahastamine riikliku naftakeemia äriühingu vahenditest.

3.1.2. Konkreetsete meetmed

I. Erimajanduspiirkondadega seotud meetmed – naftakeemia erimajanduspiirkond

- (20) Vastavalt õigusnormidele on erimajanduspiirkonnas asuval äriühingul õigus importida tollimaksuvabalt sisendmaterjale tingimusel, et neid kasutatakse eksporttoodete valmistamiseks. Kontrollimisel selgus, et erimajanduspiirkonnas asuvad äriühingud importisid tollimaksuvabalt ka kapitalikaupu.

a) Õiguslik alus

- (21) Erimajanduspiirkondi käsitleva meetme täielik õiguslik määratlus on sätestatud järgmistes õigusnormides: seadus nr 257/184168 erimajanduspiirkondade loomise ja haldamise kohta Iraani Islamivabariigis, mis jõustus 19. mail 2005; vabakaubanduspiirkondade ülemnõukogu sekretariaadi poolt konstitutsioonilise seaduse artikli 138 kohase komisjoni heakskiitmine, 27. mai 2007; rakendusmäärus erimajanduspiirkonna loomise ja haldamise kohta Iraani Islamivabariigis, mille ministrite nõukogu kiitis heaks 29. aprillil 2006.

- (22) Naftakeemia erimajanduspiirkond loodi 30. aprillil 1997 (islami kalendri kohaselt 1376. aastal) seadusega nr 58548, mis avaldati 25. mail 1997 ametlikus väljaandes nr 15275.

b) Valikukriteeriumid

- (23) Uurimisperioodil Iraani valitsuse esitatud õigus- ega haldusaktides ei olnud sätestatud konkreetseid eeskirju

valikukriteeriumite kohta. Iraani ainsa koostööd teinud eksportiva tootja tehas asub Mahshahri (Bandar Imam Khomeini) naftakeemia erimajanduspiirkonnas. Iraani ametiasutuste avaldatud teabe kohaselt on see Iraani ainus naftakeemia erimajanduspiirkond.

c) Rakendamine

- (24) Kõiki erimajanduspiirkondi käsitatakse nagu asuksid nad väljaspool riigi tolliterritooriumi. Seega on kogu import maksuvaba tingimusel, et imporditud sisendmaterjale kasutatakse eksporttoodete valmistamiseks.

- (25) Selleks et kontrollida tollimaksuvabalt imporditud tooraine koguste kasutamist eksporttoodete valmistamisel, registreerib tolliamet importimisel ja eksportimisel nii impordisoodustuse kui ka ekspordikohustuse mahu lähtuvalt standardsetest sisend/väljundnormidest, mis on märgitud tootmisloa sertifikaadile, mille väljastab tervishoiuministeeriumi üldosakond ning mis kehtib viis aastat. Iga tehingu puhul väljastab tolliamet taotluse korral koodi (B-Jack), mis on äriühingule vajalik kaupade tollimenetluse korraldamisel.

- (26) Lisaks esitab äriühing asjaomasele ametiasutusele korrapäraselt andmed järgmise aasta kavandatava ekspordi ja omamaise müügi kohta. Kõnealustest andmetest lähtuvalt kontrollib tolliamet äriühingule antud soodustuste nõuetekohast kasutamist.

- (27) Müügi korral erimajanduspiirkonnast siseturule, maksutatakse tollimaksuga lõpptoodangus sisend/väljundnormide kohaselt sisalduvad tollimaksuvabalt imporditud sisendid.

d) Uurimise järeldused

- (28) Kontrollkäigul selgus, et puuduvad konkreetsed, seaduses sätestatud ja avalikult kättesaadavad tingimused, millest soodustusi andev asutus saaks lähtuda otsuste tegemisel erimajanduspiirkonnas äriühingu loomise lubamise kohta. Äriühing, kes soovib kõnealuses piirkonnas tegevust alustada, peab esitama taotluse asjaomasele ametiasutusele, kuid puuduvad suunised, milles kirjeldatakse taotluse rahuldamise või tagasilükkamise põhjuseid. Lisaks on naftakeemia erimajanduspiirkonna asutamisaktis sätestatud, et naftakeemiaga seotud tegevust haldab ja korraldab kõnealuses piirkonnas riiklik naftakeemiaettevõtja (ainsa koostööd teinud eksportiva tootja aktsionär).

- (29) Süsteemi toimimises avastati tõsiseid vastukäivusi ja puudusi. Iraani ametiasutused ei ole loonud piisavat kontrollisüsteemi, et kontrollida tollimaksuvabalt imporditud tooraine kogust, mida on kasutatud eksporditoote valmistamisel. Iraani ainus koostööd teinud tootja STPC ei esitanud andmeid tooraine koguste kasutamise kohta ning riiklik naftakeemiaettevõtja ei ole praktikas rakendatud kontrollisüsteemi, mis võimaldaks kinnitada, et maksuvabastusega sisendeid on kasutatud eksporditoote valmistamiseks. Standardsed sisend/väljundnormid on äriühingu enda kavandatud määrad, mille valitsus kinnitab ning need on tuletatud naftakeemiatööstusele kohaldatavatest standarditest.
- (30) Ainsa koostööd teinud eksporditava tootja suhtes kohaldatakse kõnealust meetet ning samuti saab ta tollimaksuvabalt importida kapitalikaupu.
- e) Järeldused
- (31) Eespool toodut arvesse võttes jõuti järeldusele, et erimajanduspiirkonnas kohaldatav sisendite tollimaksuvaba import on subsiidiumi algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, st Iraani valitsuse antud rahaline toetus, millest uuritud eksporditaja saab tulu.
- (32) Algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a kohaselt on tegemist konkreetse meetmega, sest õigusaktide kohaselt, mida järgides toetust andev asutus toimib, on juurdepääs kõnealusele piirkonnale selgesõnaliselt piiratud ning see on antud vaid teatavatele naftakeemiasektori tootjatele.
- (33) Lisaks sõltub meetme kohaldamine seaduse kohaselt eksporditegevusest ning seepärast on see algmääruse artikli 4 lõike 4 punkti a kohaselt ka konkreetne ja tasakaalustatav. Ilma ekspordikohustusest ei saa äriühing selle meetme raames soodustust.
- (34) Meetet ei saa käsitada lubatava tollimaksu tagastussüsteemina või asendamise puhul kasutatava tagastussüsteemina algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii tähenduses, sest see ei vasta algmääruse I lisas, eriti punktis i, ning II ja III lisas sätestatud tingimustele.
- (35) Iraani valitsusel ei ole kontrollisüsteemi või -menetlust, et teha kindlaks, kas ja millises koguses kasutati eksporditoote valmistamisel sisendeid (algmääruse II lisa II osa punkt 4 ja asendamise puhul kasutatava tagastussüsteemide korral III lisa II osa punkt 2). Standardsed sisend- ja väljundnorme ei saa käsitada ei konkreetse äriühingu standarditena ega ka tegeliku tarbimise kontrollisüsteemina. Selline asjade käik ei võimalda valitsusel piisava täpsusega kontrollida, kui suures koguses sisendmaterjale kasutati eksporditoote valmistamiseks ja millise standardnormi määraga tuleks seda kogust võrrelda. Valitsusel puudus tõhus kontroll, mis oleks lähtunud nõuetekohaselt peetud tegeliku tarbimise registrist. Samuti ei viinud Iraani valitsus läbi tegelikult kasutatud sisendite kohta täiendavat uurimist, kuigi see tuleks tõhusalt rakendatava kontrollisüsteemi puudumisel tavaliselt läbi viia (algmääruse II lisa II osa punkt 5 ja asendamise puhul kasutatava tagastussüsteemide korral III lisa II osa punkt 3).
- (36) Kapitalikaupade importimisel tasumata tollimaksust saadav tulu on subsiidiumi algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, st Iraani valitsuse antud rahaline toetus, millest uuritud eksporditaja saab tulu. Seaduse kohaselt sõltub meetme kohaldamine eksporditegevusest ning seepärast peetakse meetet algmääruse artikli 4 lõike 4 punkti a kohaselt konkreetseks ja tasakaalustatavaks. Ilma ekspordikohustusest ei saa äriühing selle meetme raames soodustust.
- (37) Meetet ei saa käsitada lubatava tollimaksu tagastussüsteemina, sest see on seotud kapitalikaupadega, mida ei kasutata tootmisprotsessis täielikult ära ning lisaks ei kohaldata kapitalikaupade suhtes algmääruse I lisa punktis i sätestatud lubatavaid tollimaksu tagastussüsteeme.
- (38) Eespool toodut arvesse võttes käsitatakse kõnealuseid subsiidiume kui tasakaalustatavaid.
- f) Subsiidiumisumma arvutamine
- (39) Lubatavate tollimaksu tagastussüsteemide või asendamise puhul kasutatavate tagastussüsteemide puudumisel on tulu võrdne kogu imporditollimaksuga, mis oleks tavaliselt tulnud sisendite importimisel tasuda. Seoses sellega tuleb märkida, et ülemääraste tollimaksusoodustuste tasakaalustamine ei ole ainus algmääruses ettenähtud võimalus. Vastavalt algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktile ii ja I lisa alapunktile i võib tasakaalustada ainult tollimaksude ülemäärast tagastamist, kui on täidetud algmääruse II ja III lisa tingimused. Käesoleval juhul ei olnud need tingimused aga täidetud. Seega, kui adekvaatse kontrollmenetluse puudumine on kindlaks tehtud, ei ole ülaltoodud erand tagastussüsteemide suhtes kohaldatav ja kehtib tasumata tollimaksude summa (saamata jäänud tulu) tasakaalustamise tavaeeskiri, mitte aga väidetava ülemääraste tagastamise eeskiri.

- (40) Sisendmaterjalide tollimaksuvabast impordist tuleneva subsiidiumisumma arvutamisel eksportija kohta lähtuti uurimisperioodil vaatlusaluse tootega seotud materjalide (nimetaja) importimisel saamata jäänud imporditollimaksudest (tollimaksu baasmäär). Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 2 on see subsiidiumisumma jagatud vaatlusaluse toote ekspordikäibele uurimisperioodi vältel, sest subsiidium on seotud eksporditegevusega ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid.
- (41) Eksportiva tootja suhtes uurimisperioodil meetme raames kohaldatud subsiidiumi määr oli 1,13 %.
- (42) Kapitalikaupade importimisel tasumata tollimaksust saadavat tulu ei saa pidada lubatavaks tollimaksu tagastussüsteemiks, sest see on seotud kapitalikaupadega, mida ei tarbita ära tootmisprotsessis. Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 3 arvutati subsiidiumisumma imporditud kapitalikaupadelt tasumata tollimaksu alusel, mis jagati 15 aastale, mis vastab selliste kaupade lühimale amortisatsiooniajale, mida kolmes asjaomases riigis käesoleva uurimise ajal asjaomases tootmisharus kohaldati. Väljakujunenud tava kohaselt lisati uurimisperioodi kohta selliselt arvatud summale ka sellel perioodil kohaldatud intress, mis kajastab tulu väärtuse muutumist aja jooksul. Selleks otstarbeks peeti asjakohaseks Iraanis uurimisperioodil kehtinud turuintressimäära.
- (43) Vastavalt algmääruse artikli 7 lõigetele 2 ja 3 on see subsiidiumisumma (nimetaja) jagatud kogu uurimisperioodil toimunud ekspordile, sest subsiidium on seotud eksporditegevusega ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid. Eksportiva tootja suhtes uurimisperioodil kohaldatud subsiidiumi määr oli 0,93 %.
- (44) Eksportiva tootja suhtes uurimisperioodil eespool kirjeldatud meetme raames kohaldatud subsiidiumi kogumäär oli 2,06 %.
- (45) Samas ei kajastunud STPC-le tehtud likviidsussüstid äriühingu raamatupidamises kui antud laenud.
- (46) Nagu STPC 2009. aasta 20. märtsi seisuga auditeeritud raamatupidamisaruannetes märgitud, moodustas STPC võlgnevus riikliku naftakeemia äriühingu ees 51 % tema koguvarast. Samas tuleb märkida, et Iraani äriseadustiku muutmise eelnõu artikli 141 kohaselt peab aktsionär tegema otsuse äriühingu lõpetamise või tegevuse jätkamise kohta, kui äriühing peab eraldama kantud kahjude hüvitamiseks vähemalt pool oma kapitalist.
- (47) Siiani ei ole STPC peamine aktsionär riiklik naftakeemia äriühing astunud ühtegi sammu, et suurendada STPC kapitali ja parandada tema finantsolukorda, kuigi STPC üldkogu 3. juuni 2009. aasta koosolekul otsustati, et tuleb välja selgitada võlad riikliku naftakeemia äriühingu ees.
- (48) Uurimisel selgus samuti, et eespool kirjeldatud vahendite ülekandmine on tavapraktika, mida on kohaldatud mitmeid aastaid. STPC asjakohastest auditeeritud raamatupidamisaruannetest selgus, et tagastamatud vahendid on kogunenud alates äriühingu tegevuse algusaastatest, seda kinnitasid ka auditeeritud raamatupidamisaruanded alates 2004. aasta eelarveaastast.

II. Poliüetüleentereftalaati eksportiva tootja rahastamine riikliku naftakeemia äriühingu vahenditest

- (45) Meede sisaldab riikliku naftakeemia äriühingu vahendite tagastamatut otseloovalt Iraani ainsale eksportivale tootjale.

a) Uurimise järeldused

- (46) Uurimisel selgus, et riiklik naftakeemia äriühing on STPC peamine osanik, kellele kuulub 75 % aktsiatest. Ülejäänud

b) Järeldused

- (47) Eespool toodud arvesse võttes võib riikliku naftakeemia äriühingu rahalist toetust käsitada subsiidiumina, sest valitsuse tegevus võimaldab anda rahalist toetust algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses, st meede hõlmab otsest raha ülekandmist käibevahenditesse ja toetuste maksmist, et katta laenude tagasimakseid. Lisaks kinnitab asjaolu, et tagastamatud vahendid on kogunenud vähemalt alates 2004. aastast, et see on korduv subsiidium, mille eesmärk on hoida käigus Iraani ainsat koostööd teinud eksportivat tootjat.

(52) Riiklikku naftakeemia äriühingut käsitletakse avalik-õigusliku asutusena järgmistel põhjustel: 1) valitsuse omand: riiklik naftakeemia äriühing on 100 % riigi omanduses ning ta on Iraani naftaministeeriumile kuuluva Iraani riikliku kütuseettevõtja tütarettevõtte; 2) riikliku naftakeemia äriühingu põhikiri on sätestatud seadusandliku menetluse käigus; 3) aktsionäride esindajate üldkogusse kuuluvad kuus ministrit, sh peaminister, ja kaks Iraani riikliku kütuseettevõtja direktorit, kelle valivad kõnealuse kütuseettevõtja juhatuse esimees ja tegevdirektor. Seega kontrollib valitsus täielikult riikliku naftakeemia äriühingu tegevust; 4) riiklik naftakeemia äriühing vastutab riigi naftakeemiaspektori arengu ja toimimise eest ning seepärast on talle usaldatud naftakeemia erimajanduspiirkonna haldamine.

(53) Äriühingu tulu kohta selgus uurimisel, et praeguse seisuga ei suudaks STPC ilma riikliku naftakeemia äriühingu rahalise toetuseta oma tegevust jätkata. Kirjeldatud tegevus ei sobi kokku erainvestorite tavapärase investeerimistegevusega, sest ükski äriühing ei jätkaks sellist tagastamatute vahendite loovutamist.

(54) Riikliku naftakeemia äriühingu rahaline sekkumine on konkreetne meede algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses, sest vastavalt Iraani naftakeemiaspektori arenduspoliitikale lubab andev asutus selgesõnaliselt juurdepääsu subsiidiumile vaid STPC-le.

(55) Eespool toodut arvesse võttes, võib subsiidiumi pidada tasakaalustatavaks.

c) *Subsiidiumisumma arvutamine*

(56) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti äriühingu tulust, mille olemasolu uurimisperiodil kindlaks tehti. Äriühingu tuluna käsitati tagastamatute vahendite kogusummat, mis on kirjendatud koostööd teinud eksportiva tootja raamatupidamisarvestuses. Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 2 on see subsiidiumisumma (nimetaja) jagatud äriühingu kogu müügi käibele uurimisperiodi vältel, sest subsiidium on seotud eksporditegevusega ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid.

(57) Koostööd teinud eksportiva tootja suhtes meetme raames uurimisperiodil kohaldatud subsiidiumimäär oli 51,02 %.

3.1.3. *Tasakaalustatavate subsiidiumide summa*

(58) Algmääruse kohaselt arvatud tasakaalustatavate subsiidiumide esialgne väärtuseline summa on Iraani ainsa koostööd teinud eksportiva tootja puhul 53,08 %.

3.2. **Pakistan**

(59) Komisjon uuris kaebuses esitatud teabe ja komisjoni küsimustikele saadud vastuste põhjal järgmisi meetmeid, mille raames andsid piirkondlikud ametiasutused väidetavalt ekspordisubsiidiume:

I. tollikauba töötlemistehas;

II. tootmiseseadmete, -masinate ja -sisseseade import tollikauba töötlemistehase tarbeks;

III. kaitsemeetmed puhta tereftaalhappe ostmise soodustamiseks siseturul;

IV. lõpliku maksustamise kord;

V. ekspordi pika-ajalise kindla määraga rahastamise kava;

VI. ekspordi rahastamine Pakistani riigipanga vahenditest;

VII. rahastamine Pakistani riigipanga ringkirja F.E nr 25 alusel.

3.2.1. *Konkreetsed meetmed*

I. **Tollikauba töötlemistehas**

(60) Meede võimaldab importida tollimaksuvabalt sisendmaterjale tingimusel, et need edaspidi eksporditakse.

a) *Õiguslik alus*

(61) Meetme alus on 1969. aasta tolliseadus (muudetud 30. juunil 2008). Kõnealuse tolliseaduse osa 219 (XX peatükk) kohaselt on maksuametil õigus teha ekspordi ja impordiga seotud otsuseid. 2001. aasta tollieeskirja XV peatükis (SRO 450(I)/2001, avaldatud 18. juunil 2001) on sätestatud üksikasjalik eeskiri tollikauba töötlemistehasesse imporditud kauba tollimaksust vabastamise kohta.

b) *Valikukriteeriumid*

(62) Vastavalt 2001. aasta tollieeskirja XV peatüki artiklile 343 peab igal füüsilisel isikul või äriühingul olema tollikauba töötlemisõiguse kasutamiseks asjaomase tolliasutuse väljastatud litsents.

c) *Rakendamine*

- (63) Sisendmaterjalide importimisel märgib tootja asjakohasele tollideklaratsioonile (nt kaubadeklaratsioonile) viite: „SRO number 450/(1)/2001”. Tolliametile tuleb esitada tagatis ja hilisema kuupäevaga dateeritud tšekid asjakohaste tolli- ja müügitasude summa ulatuses, need kehtivad kolm aastat. Tolliamet vabastab tagatise, kui äriühing esitab tõendid lõpptoote ekspordimise kohta.
- (64) Imporditud sisendmaterjalidest valmistatud lõpptooteid registreeritakse tollikaupade registris ning tooraine koguseid kohandatakse vastavalt analüüsisertifikaadil märgitud sisendnormile. Nimetatud sertifikaadi annab välja tolliamet ning sellele on märgitud kõikide toorainete sisend- ja väljundnormid 1 000 kg vaatlusaluse toote valmistamiseks. Kõnealused sisend- ja väljundnormid on äriühingu enda kavandatud ja valitsuse poolt kinnitatud määrad ning need on tuletatud asjaomases tootmisharus kohaldatavatest standarditest.
- (65) Ekspordimisel märgitakse kauba tollideklaratsioonil, et ekspord toimub tollikauba töötlemistehasest ning tollideklaratsioonile lisatakse eksporditava lõpptoote valmistamisel kasutatud sisendmaterjalide kululeht. Pärast kaubadeklaratsiooni igakülgset kontrollimist annab asjaomane tolliametnik loa lõpptoote ekspordimiseks.
- (66) Kui tollikaupade registri kohaselt on imporditud sisendmaterjalid asjakohase eksporditava valmistootte valmistamiseks ära kasutatud, esitab äriühing tolliametile kirja, millele on lisatud koopia imporditud kauba deklaratsioonist ja ekspordi saatearvest ning kokkuvõtte, mis kajastab tooraine kasutamist ja selle ekspordi lõpptoote kujul tollikauba töötlemistehasest. Seejärel tagastab tolliametnik tagatise ja hilisema kuupäevaga dateeritud tšekid, mis deponeeriti sisendmaterjalide importimisel.

d) *Uurimise järelused*

- (67) Ainus koostööd teinud ekspordiv tootja sai tulu tollikauba töötlemistehase suhtes kohaldatavast meetmest.
- (68) Kontrollkäigul selgus, et tegelikult ei ole Pakistani ametiasutused loonud piisavat kontrollisüsteemi, et kontrollida maksuvabalt imporditud tooraine kogust, mida on kasutatud eksporditoodete valmistamisel. Võrreldes õigusaktides (2001. aasta tollieeskirja XV peatükk) sätestatud

tagastussüsteemiga avastati süsteemi toimimises tõsiseid vastukäivusi ja puudusi.

- (69) Tollikauba töötlemistehase valdustes ei olnud selgelt eristatud tootmisala ning lõpptoote, ekspordiks mittesobivate kaupade ja jääkide ladusid. Eraldatud olid ainult tollimaksuvabalt imporditud tooraine ja kohalikult turult pärit sisendmaterjalid. Laohoone, mis oli ühtlasi tolliladu ja tollikauba töötlemistehas, ei asunud eraldatud territooriumil, sellel ei olnud avalikust alast eraldatud sisse- ja väljapääsu ilma muude sisse- või väljapääsudega, nagu on sätestatud eespool nimetatud XV peatüki artiklis 349.
- (70) Saabunud sisendmaterjalide ning toodetud ja eksporditud kaupade register ei vastanud tegelikule tarbimisele. Registreeriti vaid arvestuslik tarbimine lähtuvalt analüüsisertifikaadil märgitud kõikide toorainete sisend- ja väljundnormidele 1 000 kg valmistootte valmistamise kohta. Kõnealused sisend- ja väljundnormid kehtestatakse ametiasutuste poolt ning need vaadatakse korrapäraselt läbi, kuid läbivaatamiste kohta puuduvad selged eeskirjad ja tõendid.
- (71) Seega ei ole Pakistani valitsus rakendatud tõhusat kontrollisüsteemi. Ametiasutused kinnitasid, et nad auditeerivad äriühingute dokumente, kuid tegelikult ainult võrreldakse äriühingute aruandeid standardsete sisend- ja väljundnormidega, kuid ei kontrollita tooraine tegelikku kulu.
- (72) Ametiasutused kinnitasid, et ainsa koostööd teinud eksporditava tootja asjaomane polüetüleenereftalaadi analüüsisertifikaat on läbi vaadatud 2002. aasta (kui anti välja esimene analüüsisertifikaat) ja uurimisperioodi vahel. Selle väite tõenduseks esitasid ametiasutused koopia 2004. aastal tehtud läbivaatamise kohta. Kuigi läbivaatamise tulemusena vähendati tooraine kogust, mida on lubatud tollimaksuvabalt importida, ei ole kontrollitud, kas tasumata tollimaksude ülemäärast tagastamist on uuritud. Pärast analüüsisertifikaadi muutmist kohandas koostööd teinud ekspordiv tootja vaid tollikaupade registris oma registreeritud koguseid vastavalt analüüsisertifikaadis märgitud normidele. Kuigi on selge, et tootmisprotsessis võiks toorainet tõhusamalt kasutada ja vältida seega tollimaksude ülemäärast tagastamist, ei ole analüüsisertifikaati pärast 2004. aastat uuesti läbi vaadatud ega uuritud koostööd teinud eksporditava tootja kasutatava tooraine tegelikku tarbimist.

e) Järeldused

- (73) Eespool toodut arvesse võttes jõuti järeldusele, et tollikauba töötlemistehase meetme kohaldamine on subsidium algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti i alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest valitsus loobus tulust ning äriühing sai seeläbi tulu.
- (74) Lisaks on vastavalt algmääruse artikli 4 lõike 4 punktile a kõnealune subsidium konkreetne, sest seda võimaldatakse äriühingutele, kes valmistavad tooteid tollikaubast ning ekspordivad seejärel valmistooted, seega sõltub subsidium seaduse kohaselt eksporditegevusest.
- (75) Järelikult ei saa seda meetet käsitada lubatava tollimaksu tagastussüsteemina ega asendamise puhul kasutatava tagastussüsteemina algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti i alapunkti ii tähenduses. Meede ei vasta algmääruse I lisas, eriti punktis i, ning II ja III lisas sätestatud üksikasjalikele tingimustele.
- (76) Pakistani valitsus ei rakendanud tõhusat kontrollisüsteemi või -menetlust, et teha kindlaks, kas ja millises koguses kasutati eksporttoote valmistamisel sisendeid (vastavalt algmääruse II lisa II osa punktile 4 ja asendamise puhul kasutatava tagastussüsteemide korral vastavalt III lisa II osa punktile 2). Sisend- ja väljundnorme ei saa käsitada ei konkreetse äriühingu standarditena ega ka tegeliku tarbimise kontrollisüsteemina. Selline menetlus ei võimalda valitsusel piisava täpsusega kontrollida, kui suures koguses sisendmaterjale kasutati eksporttoote valmistamiseks. Veelgi enam, valitsusel puudus tõhus kontroll, mis oleks lähtunud nõuetekohaselt peetud tegeliku tarbimise registrist. Samuti ei viinud Pakistani valitsus läbi tegelikult kasutatud sisenditel põhinevaid edasisi uurimisi, kuigi need tuleks tõhusalt rakendatava kontrollisüsteemi puudumisel tavaliselt läbi viia (algmääruse II lisa II osa punkt 5 ja III lisa II osa punkt 3).
- (77) Eespool toodut arvesse võttes, võib subsidiumi pidada tasakaalustatavaks.

f) Subsiidiumisumma arvutamine

- (78) Lubatavate tollimaksu tagastussüsteemide või asendamise puhul kasutatavate tagastussüsteemide puudumisel on tulu võrdne kogu imporditollimaksuga, mis oleks tavaliselt tulnud sisendite importimisel tasuda. Seoses sellega tuleb märkida, et ülemääraste tollimaksusoodustuste tasakaalustamine ei ole ainus algmääruses ettenähtud võimalus. Vastavalt algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktile ii ja I lisa alapunktile i võib tasakaalustada ainult tollimaksude ülemäärast tagastamist, kui on

täidetud algmääruse II ja III lisa tingimused. Käesoleval juhul ei olnud need tingimused aga täidetud. Seega, kui adekvaatse kontrollmenetluse puudumine on kindlaks tehtud, ei ole ülaltoodud erand tagastussüsteemide suhtes kohaldatav ja kehtib tasumata tollimaksude summa (saamata jäänud tulu) tasakaalustamise tavaeeskiri, mitte aga väidetava ülemäärase tagastamise eeskiri.

- (79) Subsiidiumisumma arvutamisel eksportija kohta lähtuti uurimisperioodil vaatlusaluse tootega seotud materjalide (nimetaja) importimisel tollikauba töötlemistehase poolt importimisel tasumata tollimaksudest (tollimaksu baasmäär). Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 2 on see subsidiumisumma jaotatud vaatlusaluse toote ekspordikäibe uurimisperioodi vältel, sest subsidium on seotud eksporditegevusega ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid.
- (80) Eksportiva tootja suhtes uurimisperioodil meetme raames kohaldatud subsidiumi määr oli 2,57 %.

II. Tootmisseadmete, -masinate ja -sisseseade import tollikauba töötlemistehase tarbeks

- (81) Meetme raames oli enne 30. juunit 2004 lubatud tootmisseadmete ja -masinate tollimaksuvaba import tollikauba töötlemistehase tarbeks. Tootmismasinad ja varuosad, mida kohapeal ei valmistatud ja mida oli vaja tootmisüksuste loomiseks või olemasolevate tootmisüksuste laiendamiseks, tasakaalustamiseks, ajakohastamiseks ja asendamiseks, tuli importida.

a) Õiguslik alus

- (82) Meede on sätestatud järgmises õigusaktis: SRO nr 554(I)/98, 12. juuni 1998.

b) Valikukriteeriumid

- (83) Meetme raames toetuse saamiseks pidi importija tõendada tolliametile, et tootmismasinad on nõuetekohaselt paigaldatud või et neid kasutatakse tollikauba töötlemistehases.

c) Rakendamine

- (84) Importimisel kinnitas importija tollimaksu kogujale, et tootmismasinad või varuosad imporditi tollikaupade tootmisüksuste loomiseks, ning esitas tagatise tollimaksusumma ulatuses. Kõnealune tagatis vabastati imporditud tootmismasinate paigaldamise sertifikaadi esitamisel.

d) *Uurimise järeldused*

- (85) Meedet kohaldati kuni 2004. aasta juunini ning ainuke koostööd teinud eksportiv tootja sai soodustust oma tehase ühe osa importimisel ajavahemikul 2002–2003.

e) *Järeldused*

- (86) Eespool toodud arvesse võttes jõuti järeldusele, et meetme kohaldamine on subsiidiumi algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest valitsus loobus tulust ning äriühing sai seeläbi tulu.

- (87) Vastavalt algmääruse artikli 4 lõike 4 punktile a on kõnealune subsiidium konkreetne, sest seda kohaldatakse äriühingute suhtes, kes valmistavad tooteid tollikaubast ning ekspordivad seejärel valmistooted, seega sõltub subsiidiumi seaduse kohaselt eksporditegevusest.

- (88) Kapitalikaupade importimisel tasumata tollimaksust saadavat tulu ei saa käsitada lubatava tollimaksu tagastussüsteemina, sest see on seotud kapitalikaupadega, mida ei kasutata tootmisprotsessis täielikult ära ning lisaks ei kohaldata kapitalikaupade suhtes algmääruse I lisa punktis i sätestatud lubatavaid tollimaksu tagastussüsteeme.

- (89) Eespool toodud arvesse võttes, võib subsiidiumi pidada tasakaalustatavaks.

f) *Subsiidiumisumma arvutamine*

- (90) Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 3 arvutati subsiidiumisumma imporditud kapitalikaupadelt tasumata tollimaksu alusel, mis jagati 15 aastale, mis vastab selliste kaupade lühimale amortisatsiooniajale, mida kolmes asjaomases riigis käesoleva uurimise ajal asjaomases tootmis- ja turu kohaldati. Väljakujunenud tava kohaselt lisati uurimis- ja turu perioodi kohta selliselt arvutatud summale ka selle perioodi kohaldatud intress, mis kajastab tulu väärtuse muutumist aja jooksul. Selleks otstarbeks peeti asjakohaseks Pakistanis uurimis- ja turu perioodil kehtinud turuintressimäära.

- (91) Vastavalt algmääruse artikli 7 lõigetele 2 ja 3 on see subsiidiumisumma (lugeja) jaotatud kogu ekspordikäibe uurimis- ja turu perioodi vältel, sest subsiidium on seotud eksporditegevusega ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid.

- (92) Eksportiva tootja suhtes uurimis- ja turu perioodil meetme raames kohaldatud subsiidiumi määr oli 0,01 %.

III. *Kaitsemeetmed puhta tereftaalhappe ostmisel siseturult*

- (93) Meede hõlmab rahalisi tagasimakseid 7,5 % ulatuses arvel märgitud müügihinnast Pakistanis toodetud puhta tereftaalhappe (PET tootmisel kasutatav peamine tooraine) ostmisel siseturult.

a) *Õiguslik alus*

- (94) Meede on sätestatud järgmistes õigusaktides: SRO nr 1045(I)/2008 (19. september 2008), mida on muudetud õigusaktiga SRO nr 1299(I)/2008 (22. detsember 2008); meede võimaldab puhta tereftaalhappe tarbijatel ja kasutajatel taotleda Pakistanis toodetud puhta tereftaalhappe ostmisel tagasimakseid 7,5 % ulatuses.

b) *Valikukriteeriumid*

- (95) Meede on sisuliselt tasandustoetus puhta tereftaalhappe kasutajatele või tarbijatele, kes on loetletud eespool nimetatud õigusaktis ning kõikidele teistele kasutajatele, kes tulevikus valikukriteeriumitele vastavad ning kelle tekstiilitööstuse ministereerium heaks kiidab. Tasandustoetuse eesmärk on tasakaalustada siseturult ostetud või imporditud puhta tereftaalhappe mõju Pakistani riigipanga kaudu. Taotlusvormid meetme kohaldamiseks on esitatud õigusaktide lisas. Lisaks on õigusaktis SRO nr 1045(I)/2008 esitatud loetelu äriühingutest, kelle suhtes meetmed kohaldatakse.

c) *Rakendamine*

- (96) Käesolev toetus on tasandustoetus/kaitsemeede polüestritööstuse toetuseks ning toetust haldab Pakistani riigipank. Puhta tereftaalhappe importimisel nõutakse sisse 7,5 % ne imporditollimaks.

- (97) Kui puhast tereftaalhapet ostetakse Pakistani tootjalt ning see on valmistatud Pakistanis, märgib kohalik tereftaalhappe tootja ostjale esitataval arvel eraldi 7,5 % se hinna- ja komponendi. Kõnealused 7,5 % hüvitatakse ostjale taotluse korral.

d) *Uurimise järeldused*

- (98) Uurimisel selgus, et meetme kohaldamist võib käsitada Pakistani polüestritööstuse otsese rahastamisena. Asjaomase õigusakti eesmärk on soodustada Pakistanis toodetud puhta tereftaalhappe ostmist. Puhta tereftaalhappe siseturult ostmise toetust käsitatakse otsetoetusena ostjale. Uurimisel selgus, et ainus koostööd teinud eksportiv tootja on selgesõnaliselt loetletud asjaomases õigusaktis kui äriühing, kelle suhtes meetet kohaldatakse. Üldse on asjaomases õigusaktis loetletud vaid kaheksa Pakistani äriühingut, kelle suhtes meetet kohaldatakse. Seega sai koostööd teinud eksportiv tootja tulu puhta tereftaalhappe tasandustoetusest.

e) *Järeldused*

- (99) Eespool toodud arvesse võttes jõuti järeldusele, et käesolev meede on subsiidium algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest meetme raames antakse otsese vahendite ülekandmise vormis rahalist abi ning äriühing saab olulist tulu.
- (100) Lisaks on meede konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 4 punkti b tähenduses, sest subsiidium on seotud omamaise toote kasutamisega imporditud toote asemel.
- (101) Meede on konkreetne ka algmääruse artikli 4 lõike 4 punkti a tähenduses, sest õigusaktides on juurdepääs meetmele selgesõnaliselt tagatud vaid teatavatele polüestritööstuse äriühingutele.
- (102) Seega võib subsiidiumi pidada tasakaalustatavaks.

f) *Subsiidiumisumma arvutamine*

- (103) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti äriühingu tulust, mille olemasolu uurimisperioodil kindlaks tehti. Äriühingu tuluna käsitati rahaliste vahendite kogusummat, mis on kirjendatud koostööd teinud eksportiva tootja raamatupidamisarvestuses.
- (104) Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 2 on see subsiidiumisumma (nimetaja) jaotatud äriühingu kogu müügi käibe uurimisperioodi vältel, sest subsiidium on seotud eksporditegevusega ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid.
- (105) Koostööd teinud eksportiva tootja suhtes uurimisperioodil meetme raames kohaldatud subsiidiumi määr oli 2,38 %.

IV. *Lõpliku maksustamise kord*

- (106) Meetme raames võib äriühing saada tulu tema ekspordikäibe suhtes kohaldatavast erimaksusüsteemist.

a) *Õiguslik alus*

- (107) Meede on sätestatud 2001. aasta tulumaksumääruse punktides 154–169 ning määruse I lisa IV jao III osas.

b) *Valikukriteeriumid*

- (108) Meetme eesmärk on nõuda tulumaks sisse lähtuvalt ekspordikäibest, meetme kohaldamist võivad taotleda kõik eksporditjad toodete müügisumma laekumisel.

c) *Rakendamine*

- (109) Eksporditehinguga seotud summa laekumisel peab volitatud pank kinni tasumisele kuuluva maksu (1 %) lähtuvalt eksporditehingu väärtusest, olenemata äriühingu kasumist. Siseriikliku tegevuse puhul kohaldatakse äriühingute maksustatava tulu suhtes 35 % tulumaksu.
- (110) Tehinguga seotud summa laekumisel maha arvatavat maksu käsitatakse eksporditehingu lõpliku tulumaksuna. Ekspordikäibega seotud kulude suhtes ei kohaldata ühtegi maksusoodustust.

d) *Uurimise järeldused*

- (111) Uurimisel selgus, et meetme kohaldamine on maksualane erikohtlemine ja sellega luuakse eksporditajatele soodsad maksutingimused. Kuigi ekspordikäibega seotud kulude suhtes ei kohaldata ühtegi maksusoodustust, on ekspordi kogukäibe suhtes kohaldatav madal maksumäär (1 %) soodne võrreldes tavapärase maksusüsteemiga, kus tava-sissetulekute suhtes kohaldatakse kõrgemat maksumäära (35 %), seega maksustatakse eksporditulu madalama määraga kui omamaisel turul teenitud müügitulu. Koostööd teinud eksportiv tootja sai tulu lõpliku maksustamise meetme kohaldamisest.

e) *Järeldused*

- (112) Maksusüsteemi kohaldamisel saadav tulu, mis on seotud asjaoluga, et ekspordi maksustatakse madalama määraga kui omamaist müüki, on subsiidium algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest valitsus loobus tulust ning äriühing sai seeläbi tulu.

(113) Kuna subsiidium on seotud eksporditegevusega, on see konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 4 punkti a tähenduses.

(114) Seega võib subsiidiumi pidada tasakaalustatavaks.

f) *Subsiidiumisumma arvutamine*

(115) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti äriühingu tulust, mille olemasolu uurimisperioodil kindlaks tehti. Äriühingu tuluna käsitati maksude kogusummat, mida tuleks maksta selle äriühingu laekumistelt, kelle suhtes kohaldatakse lõpliku maksustamise korda (ekspord), pärast lõpliku tollimaksu maha arvamist (1 % ekspordikäibest). Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 2 on see subsiidiumisumma (nimetaja) jaotatud äriühingu kogu ekspordikäibele uurimisperioodi vältel, sest subsiidium on seotud eksporditegevusega ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid.

(116) Eksporditava tootja suhtes uurimisperioodil meetme raames kohaldatud subsiidiumi määr oli 1,95 %.

V. Ekspordi pikaajalise kindla määraga rahastamise kava

(117) Ekspordile suunatud projektide pikaajalise kindla määraga rahastamise kava (edaspidi „LTF-EOP kava”) eesmärk on võimaldada finantsasutustel pakkuda laenajatele soodsatel tingimustel laenu nende tootmismasinade, -seadmete ja -sisseseade importimiseks.

a) *Õiguslik alus*

(118) Meetme õiguslik alus on 1956. aasta Pakistani riigipanga seaduse artikli 17 lõike 2 punkt a ja lõike 4 punkt c ning artikkel 22, mille puhul tuleb arvesse võtta artikli 17 lõike 2 punkti d. Meetmega seotud üksikasjad on sätestatud Pakistani riigipanga 18. mai 2004. aasta ringkirjas nr 14.

b) *Valikukriteeriumid*

(119) Pakistani riigipanga 18. mai 2004. aasta ringkirjas nr 14 on selgesõnaliselt sätestatud, et meedet kohaldatakse äriühingute suhtes, kes ekspordivad otse või kaudselt vähemalt 50 % oma aastatoodangust.

c) *Rakendamine*

(120) LTF-EOP kavaga hõlmatud finantsasutused peavad vastama Pakistani riigipanga kehtestatud kapitali adekvaatsuse nõuetele. Kõnealused finantsasutused peavad suutma pakkuda laenajatele pikaajalist laenu kuni 7,5 aastaks

(121) Äriühingutele antavat laenu võib kasutada mitmel eesmärgil (tehaste ajakohastamine, siseturul toodetud tootmiseadmete ja -masinate ost, tootmismasinade import jne).

(122) Pankadel on lubatud küsida laenudelt intressi, mille määr erineb $\pm 3\%$ Pakistani riigipanga kehtestatud intressist. Sõltuvalt laenulepingu pikkusest arvutatakse LTF-EOP kava raames kohaldatav intressimäär kas 12kuuliste riigivõlakirjade või Pakistani kolme- või viieaastaste investeerimisvõlakirjade kaalutud keskmise tootluse alusel.

(123) Pärast laenu väljamaksetähtpäeva võivad pangad pöörduda Pakistani riigipanga asjaomasesse osakonda, et taotleda refinantseerimist välja makstud laenusumma ulatuses.

d) *Uurimise järelused*

(124) Kuigi meetme kohaldamine lõpetati 2007. aasta juunis, kohaldatakse seda ikka veel ainsa koostööd teinud eksporditava tootja suhtes, sest tegemist on pikaajalise laenuga, mis anti talle 2005. aasta aprillis ja mille kestus on 7,5 aastat.

(125) Meetme raames kehtestab Pakistani riigipank pikaajaliste laenude suhtes kohaldatava intressimäära kohustusliku maksimaalse ülempiiri.

(126) Seega saavad eksporditjad pikaajalist laenu soodsama intressimääraga kui tavapärase kommertsalaenude puhul, mille intressimäär sõltub selgelt turuolukorrast.

e) *Järelused*

(127) Meetme kohaldamine on subsiidiumi algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iv ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest valitsuse tegevus võimaldab avalik-õiguslikul asutusel (Pakistani riigipank), mis on valitsusasutus, volitada kommertsbanku täitma funktsioone, mida on kirjeldatud algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktis i (otsene rahaline ülekanne laenu kujul). Äriühing saab tulu seoses soodsas intressimääraga.

- (128) Käesoleval juhul tuleb rõhutada, et Pakistani riigipank vastab algmääruse artikli 2 sätestatud mõistele „valitsus”. Ta on 100 % riigi omandis ning täidab riikliku poliitika eesmärgi. Pakistani riigipank täidab kõiki keskpanga ülesandeid: pangatähtede emiteerimine, finantssüsteemi reguleerimine ja järelevalve, toimimine pankade ja valitsuse pangana ning viimase võimaliku laenuallikana, rahapoliitika teostamine, riigivõla ja valuutavahetuse haldamine, finantsraamistiku arendamine, säästuhoiuste ja investeringute institutsionaliseerimine, pankurite koolituse korraldamine ning laenu andmine esmatähtsatele sektoritele.
- (129) Eespool toodut arvesse võttes, on subsiidium konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 4 punkti a tähenduses, sest õigusaktis on valikukriteeriumite osas selgesõnaliselt sätestatud, et subsiidium on seotud eksporditegevusega.
- (130) Seega võib subsiidiumi pidada tasakaalustatavaks.

f) *Subsiidiumisumma arvutamine*

- (131) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti äriühingu tulust, mille olemasolu uurimisperioodil kindlaks tehti. Vastavalt algmääruse artikli 6 punktile b, on äriühingu tulu arvatud lähtudes keskpanga (Pakistani riigipank) kehtestatud intressimäära kohustusliku ülempiiri ja kommerts-laenude intressimäära vahest.
- (132) Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 2 on see subsiidiumisumma (nimetaja) jaotatud vaatlusaluse toote ekspordikäible uurimisperioodi vältel, sest subsiidium on seotud eksporditegevusega ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid.
- (133) Eksportiva tootja suhtes uurimisperioodil meetme raames kohaldatud subsiidiumi määr oli 0,60 %.

VI. Ekspordi rahastamine Pakistani riigipanga vahenditest

- (134) Pakistani riigipank annab kommertsbankade kaudu eksporditajatele lühiajalist laenu mis tahes toodetud kaupade ekspordimiseks. Meede on eelkõige lühiajaline käibekapitalilaen, mille maksimaalne tähtaeg on 180 päeva.

a) *Õiguslik alus*

- (135) Õiguslik alus on sätestatud 1956. aasta Pakistani riigipanga seaduse artikli 17 lõike 2 punktis a ja lõike 4

punktis c ning artiklis 22, mida on vastavalt muudetud artikli 17 lõike 2 punktiga d. Meetme üksikasjad on sätestatud Pakistani riigipanga 28. septembri 2001. aasta ringkirjas nr 35 ja 17. detsembri 1998. aasta ringkirjas nr 44.

b) *Valikukriteeriumid*

- (136) Meetme kohaldamist võivad Pakistani riigipangalt taotleda kõik eksporditajad, kes esitavad taotluse mis tahes kommertsbankale ja vastavad finantsinstitutsiooni kehtestatud tingimustele. Laenuotsuse teeb pank lähtuvalt oma enda krediitpoliitikast.

c) *Rakendamine*

- (137) Meedet kohaldatakse nii eksporditehingute kui ka eksporditegevuse suhtes.

- (138) Tehingupõhise rahastamise puhul, annab pank eksporditajale äriühingu eksporditellimuse või ekspordiakrediiti alusel laenu, mille maksimaalne tähtaeg on 180 päeva. Lähetamiseelses etapis antakse laenu sisendite hankimiseks ja eksporditoodete valmistamiseks. Lähetamisjärgses etapis antakse laenu kauba eest, mis on juba lähetatud välismaisele importijale ning laenu antakse kuni eksporditehingu summa laekumiseni või kuni 180 päevaks, olenevalt sellest, kumb on varasem.

- (139) Toimivuspõhise rahastamise puhul antakse eksporditajale käibelaenu 50 % ulatuses tema eelmise aasta ekspordikäibest. Eksporditajad saavad laenu kuni 180 päevaks. Pärast kasutamist tuleb laen täies ulatuses tagasi maksta.

d) *Uurimise järeldused*

- (140) Meetme raames annavad kommertsbankad lühiajalist ekspordikrediiti soodusintressiga, mille kehtestab Pakistani riigipank. Ainsa koostööd teinud eksportiva tootja suhtes kohaldatakse meedet kaupade müügil nii siseturul kui ka ekspordimisel.

- (141) Pakistani riigipank lähtub intressimäära kehtestamisel Pakistani kuuekuuliste riigivõlakirjade kaalutud keskmisest tootlusest.

- (142) Seega saavad eksporditajad laenu soodsama intressimääraga kui tavapärase lühiajaliste kommerts-laenude puhul, mille intressimäär sõltub selgelt turuolukorrast.

e) Järeldused

- (143) Meetme kohaldamine on subsiidium algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iv ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest laenu antakse valitsuse tegevuse tulemusena, mis võimaldab avalik-õiguslikul asutusel (Pakistani riigipank) volitada kommertsbanku täitma funktsioone, mida on kirjeldatud algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktis i (otsene rahaline ülekanne laenu kujul). Äriühing saab tulu seoses soodsa intressimääraga.
- (144) Eespool toodud arvesse võttes on subsiidium konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 4 punkti a tähenduses, sest õigusaktis on valikukriteeriumite osas selgesõnaliselt sätestatud, et subsiidium on seotud eksporditegevusega.
- (145) Seega võib subsiidiumi pidada tasakaalustatavaks.

f) Subsiidiumisumma arvutamine

- (146) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti äriühingu tulust, mille olemasolu uurimisperioodil kindlaks tehti. Vastavalt algmääruse artikli 6 punktile b on äriühingu tulu arvutatud lähtudes keskpanga (Pakistani riigipank) kehtestatud intressimäära kohustusliku ülempiiri ja kommertsalaenude intressimäära vahest.
- (147) Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 2 on see subsiidiumisumma (nimetaja) jaotatud ekspordikäibele uurimisperioodi vältel, sest subsiidium on seotud eksporditegevusega ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid.
- (148) Eksportiva tootja suhtes uurimisperioodil meetme raames kohaldatud subsiidiumi määr oli 2,22 %.

VII. Rahastamine Pakistani riigipanga ringkirja F.E nr 25 alusel

- (149) Meetme raames annavad kommertsbankad lühiajalist ekspordi- ja impordikrediiti soodusintressiga, mille kehtestab Pakistani riigipank.

a) Õiguslik alus

- (150) Rahastamisvahend on sätestatud Pakistani riigipanga 20. juuni 1998. aasta ringkirjas F.E nr 25, mida on muudetud 23. augusti 2002. aasta ringkirjaga nr 05.

b) Valikukriteeriumid

- (151) Lühiajalist laenu saavad taotleda kõik eksporditjad ja importitjad.

c) Rakendamine

- (152) Meetme raames on pankadel lubatud kasutada/investeerida dollarideposiidi vahendeid importitjate ja eksporditjate rahastamiseks. Laenu antakse dollarideposiidi/pankadevaheliste investeeringute vahenditest, väljendatuna dollarites, kuid laen makstakse välja samaväärse summana ruupiates. Ringkirja F.E nr 25 kohast laenu annavad pangad asjakohaste tõendite esitamisel kaubandustehingute kohta.
- (153) 23. augusti 2002. aasta ringkirja nr 05 kohaselt võib eksporditjale antud laenu puhul käsitada välisvaluuta laekumist laenu ja selle intressi tagasimaksena ainult juhul, kui eksporditaja on loobunud laekumisest panga kasuks talle ruupiates makstud laenusumma vastu. Ringkirja F.E nr 25 kohase meetme raames antav kaubanduslaenu on täielikult likvideeruv vastavalt ekspordiga seotud laekumistele.

- (154) 23. augusti 2002. aasta ringkirja nr 05 kohaselt võib importitjale anda välisvaluutas impordilaenu ainult alates välisvaluutas tehtud impordimakse tegelikust tehingukuupäevast. Sellise laenu maksimaalne tähtaeg ei tohi olla pikem kui kuus kuud, alates importitjale laenu andmise kuupäevast.

d) Uurimise järeldused

- (155) Meetme raames annavad kommertsbankad lühiajalist ekspordikrediiti soodusintressiga, mille kehtestab Pakistani riigipank.
- (156) Laenuintressi/kasumimarginaali arvutamisel lähtutakse LIBOR-intressist, millele lisatakse pangamarginaal.

- (157) Seega saavad eksporditjad laenu soodsama intressimääraga kui tavapäraste lühiajaliste kommertsalaenude puhul, mille intressimäär sõltub selgelt turuolukorrast.

e) Järeldused

- (158) Meetme kohaldamine on subsiidium algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iv ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest laenu antakse valitsuse tegevuse tulemusena, mis võimaldab avalik-õiguslikul asutusel (Pakistani riigipank) volitada kommertsbanku täitma funktsioone, mida on kirjeldatud algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktis i (otsene rahaline ülekanne laenu kujul). Äriühing saab tulu seoses soodsa intressimääraga.

- (159) Eespool toodud arvesse võttes on subsidium konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 4 punkti a tähenduses, sest õigusaktis on valikukriteeriumite osas selgesõnaliselt sätestatud, et subsidium on seotud eksporditegevusega.
- (160) Seega võib subsidiumi pidada tasakaalustatavaks.
- f) *Subsidiumisumma arvutamine*
- (161) Tasakaalustatava subsidiumi summa arvutamisel lähtuti äriühingu tulust, mille olemasolu uurimisperiodil kindlaks tehti. Vastavalt algmääruse artikli 6 punktile b on äriühingu tulu arvatud lähtudes keskpanga (Pakistani riigipank) kehtestatud intressimäära kohustusliku ülempiiri ja kommertsalaenude intressimäära vahest.
- (162) Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 2 on see subsidiumisumma (nimetaja) jaotatud ekspordikäible uurimisperiodi vältel, sest subsidium on seotud eksporditegevusega ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid.
- (163) Eksportiva tootja suhtes uurimisperiodil meetme raames kohaldatud subsidiumi määr oli 0,06 %.
- 3.2.2. *Tasakaalustatavate subsidiumide summad*
- (164) Algmääruse kohaselt arvatud tasakaalustatavate subsidiumide esialgne väärtuseline summa on Pakistani ainsa koostööd teinud eksportiva tootja puhul 9,79 %.
- 3.3. **Araabia Ühendemiraadid**
- (165) Komisjon uuris kaebuses esitatud teabe ja komisjoni küsimustikele saadud vastuste põhjal järgmisi meetmeid, mille raames andsid piirkondlikud ametiasutused väidetavalt ekspordisubsiidiume:
- I. föderaalneadus nr 1 (1979);
- II. vabakaubanduspiirkond.
- 3.3.1. *Konkreetsed meetmed*
- I. **Föderaalneadus nr 1 (1979)**
- (166) Meetme kohaselt on lubatud importida toorainet, pakke- materjali ja kapitalikaupu tollimaksuvabalt nullmaksu- määraga.
- a) *Õiguslik alus*
- (167) Meede on sätestatud 1979. aasta föderaalneaduses nr 1, milles käsitletakse tööstusküsimusi.
- b) *Valikukriteeriumid*
- (168) Eespool nimetatud föderaalneaduses sätestatud soodustuse kasutamiseks tuleb taotleda rahandus- ja tööstusministeeriumilt tööstuslitsents.
- (169) Vastavalt föderaalneaduse artiklile 8 antakse tööstusega seotud projekti algatamise luba ainult AÜE kodanikele või äriühingutele, milles vähemalt 51 % aktsiatest kuulub kohalikele aktsionäridele ja mille tegevdirektor on AÜE kodanik või mille juhatuses moodustavad AÜE kodanikud enamuse.
- (170) Kõnealusel föderaalneaduses on loetletud ka muud tingimused, millele taotlejad peavad vastama: põhikapital peab olema vähemalt 250 000 dirhemit, töötajate arv vähemalt 10 inimest ja masinate võimsus suurem kui 5 hobujõudu (artikkel 2). Lisaks on kehtestatud tingimus, et 25 % töötajatest peavad olema AÜE kodanikud, kuid ministeerium võib teha sellest tingimusest erandi või seda määra vähendada (artikkel 33). Vastavalt artiklile 13 tuleb tööstusega seotud projekti puhul võtta arvesse järgmist: projekt peab olema kooskõlas riigi tööstusliku arengu programmiga ja Araabia riikidega sõlmitud lepingutega ning projekt peab vastama kohalikele tarbimis- nõuetele. Artiklis 13 sätestatud tingimustele vastavate projektide suhtes, mis on konkurentsivõimelised ja suunatud ekspordile, lubatakse vastavalt artiklile 21 kohaldada soodustusi eelisjärjekorras.
- (171) Esitatud taotlusest ja dokumentidest lähtuvalt koostab rahandus- ja tööstusministeeriumi asjakohane komitee ministri soovitusel taotlus heaks kiita või tagasi lükata. Vastavalt föderaalneaduse nr 1 artiklile 12, teeb minister otsuse litsentsi andmise või andmata jätmise kohta.
- c) *Rakendamine*
- (172) Taotleja jaoks on meetme kohaldamise menetlus järgmine: rahandus- ja tööstusministeeriumile esitatakse tööstuslitsentsi taotlus, ministeerium annab välja tööstuslitsentsi; kiidetakse heaks internetipõhine taotlus tollimak- suvaba impordi kohta.
- (173) Asjaomane ministeerium on loonud meetme kohaldami- seks elektroonilise tööstusettevõtete süsteemi (Electronic Industrial System, edaspidi „EIS”) ning avaldanud meetmes osalejate jaoks juhendi. EIS on ministeeriumi

rakendatud internetipõhine süsteem. Ühelt poolt tagab see meetmes osalejatele otsese juurdepääsu nende litsentsidele. Teiselt poolt tagab see ministeeriumi tööstusarengu osakonnale üleilmdise kontrolli meetme üle ning võimaluse kontrollida äriühingutele antud soodustuste kasutamist.

- (174) Igal meetmes osalejal on juurdepääs EIS-le, kus saab vaadata asjaomaste toorainete loetelu, mida tehases tootmisprotsessi käigus kasutatakse (nimetus, HS-kood, mõõtühik, kogumaht (st tooraine kogus) ja lõppjäak (tooraine järelejäänud kogus, mille kohta äriühing saab veel tollimaksuvabastust taotleda)). Iga imporditehingu kohta tuleb esitada internetipõhine taotlus erikoodi saamiseks, mis võimaldab vormistada kaubad tollis tollimaksuvabalt. Tööstusarengu osakond võib keelduda tooraine suhtes tollimaksuvabastuse kohaldamisest, kui taotluses märgitud kogus on suurem, kui asjaomase tooraine lõppjäak. Osakond võib tagasi lükata ka taotluse nende kapitalikaupade tollimaksuvabastuse kohta, mida tööstusega seotud projektid ei hõlma. Viimasel juhul lähtutakse otsuse tegemisel äriühingu poolt esmasel registreerimisel esitatud teabest. Pärast taotluse tagasilükkamist saab äriühing süsteemi kaudu teavet üksikasjade ja tagasilükkamise põhjuste kohta ning võib esitada nõutud selgitused.

d) Uurimise järeldused

- (175) Kontrollkäigul selgus, et ainsa koostööd teinud eksportiva tootja suhtes kohaldatakse tooraine, pakkematerjali ja kapitalikaupade importimisel üldist tollimaksuvabastust ilma igasuguste täiendavate tingimusteta, nagu näiteks nõue lõpptoode eksportida. Äriühingul ei ole ühegi föderaalse või kohaliku seaduse kohaselt kohustust pidada registrit, et pädev asutus saaks hiljem tehinguid kontrollida.
- (176) Kuigi äriühing peab esitama EIS kaudu internetipõhise taotluse tollimaksuvaba importimise kohta, puuduvad suunised, milles kirjeldatakse taotluse rahuldamise või tagasilükkamise põhjuseid.
- (177) Lisaks puudub toetust andval asutusel ülevaade tollimaksuvabade sisendmaterjalide tegeliku tarbimise kohta. Äriühingud esitavad EIS kaudu ainult arvutusliku tarbimise. Alates äriühingute esmasest registreerimisest internetipõhises süsteemis, kontrollib soodustust andev asutus neid ainult elektrooniliselt. Puuduvad tõendid selle kohta, et

kõiki esmasel registreerimisel esitatud sisend- ja väljundmaterjalide koguseid uuritaks või kontrollitaks. Pealegi ei ole AÜE valitsus rakendatud tõhusat kontrollisüsteemi. Ametiasutused väitsid, et nad auditeerivad äriühinguid EISi kaudu ja toetudes dokumentidele, mida äriühingud on kohustatud igal aastal esitama litsentside uuendamiseks: kohaliku tööstuslitsentsiga seotud teave, auditeeritud raamatupidamisaruanne, tootmis- ja müügiandmed jne. Paraku kontrollitakse vaid äriühingu aastaaruandeid ning andmeid võrreldakse vaid esialgsel registreerimisel esitatud andmetega, mitte tegeliku tootmisega. Mingeid tõendeid ei esitatud selle kohta, et asutustel on menetluse igas etapis ülevaade, millised on ainsa koostööd teinud eksportiva tootja (kelle suhtes meetme raames soodustusi kohaldatakse) tootismaterjalide tegelikud kogused.

e) Järeldused

- (178) Eespool toodut arvesse võttes jõuti järeldusele, et meede on subsiidiumi algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest valitsuse saamata jäänud tulu näol kaasneb sellega rahaline toetus ning äriühing saab tulu, sest ta on vabastatud imporditollimaksust. Siinjuures tuleb märkida et meedet ei saa käsitada lubatava tollimaksu tagastussüsteemina või asendamise puhul kasutatava tagastussüsteemina, sest see ei vasta algmääruse I lisas, eriti punktis i, ning II ja III lisas sätestatud tingimustele. Pealegi kinnitas AÜE valitsus, et AÜEsi õigusaktides puuduvad tollimaksu tagastussüsteemi käsitlevad sätted.
- (179) Algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a kohaselt on meede konkreetne, sest juurdepääs subsiidiumile on tagatud vaid teatavatele äriühingutele ning puuduvad algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti b kohased objektiivsed tingimused piirangute kohaldamiseks. Internetipõhiste taotluste puhul hõlmavad toetust andva asutuse valikukriteeriumid meetme raames toetuse saaja valikul teatavaid selgeid ja objektiivseid, kuigi diskrimineerivaid kriteeriume (nt litsents antakse ainult AÜE kodanikele või äriühingutele, milles vähemalt 51 % aktsiatest kuulub kohalikele aktsionäridele ja mille tegevdirektor on AÜE kodanik või mille juhatuses moodustavad AÜE kodanikud enamuses, 25 % töötajatest peavad olema AÜE kodanikud) ning teatavaid tingimusi, mis ei ole selgelt määratletud (nt äriühingud peavad asuma valitsuse poolt kindlaks määratud piirkonnas, projekt peab olema kooskõlas riigi tööstusliku arengu programmiga ja Araabia riikidega sõlmitud lepingutega ning vastama kohalikele tarbimisnõuetele, olema konkurentsivõimeline ja ekspordile suunatud). Üheski eeskirjas ei selgitata tööstusarengu osakonna rolli, osakonda on nimetatud vaid ministeeriumi koostatud juhendis, mitte meedet käsitlevas föderaalseaduses.

(180) On tõendeid, et subsiidiumi saamise õigus ei ole automaatne. Toetust andva asutuse toimimist käsitleva õigusaktiga volitatakse ministrit tegema lõplikku otsust töös-tuslitsentsi andmise kohta ilma, et ta peaks põhjendama, millistel alustel taotlus heaks kiidetakse või tagasi lüka-takse. Lisaks võib asutus tollimaksuvabastuse taotluse heakskiitmisel või tagasilükkamisel lähtuda oma äranäge-misest.

(181) Eespool toodut arvesse võttes, võib subsiidiumi pidada tasakaalustatavaks.

f) *Subsiidiumisumma arvutamine*

(182) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti äriühingu tulust, mille olemasolu uurimisperiodil kind-laks tehti, ning mis on võrdne uurimisperiodil impor-ditud toorainelt tasumata tollimaksu kogusummaga. Subsiidiumisumma (lugeja) jaotati äriühingu müügikäi-bele uurimisperiodil.

(183) Eksportiva tootja suhtes uurimisperiodil meetme raames kohaldatud subsiidiumi määr oli 5,02 %.

II. **Vabakaubanduspiirkond**

(184) Alates Ras Al Khaimah'i vabakaubanduspiirkonnas loomi-sest 2008. aasta mais tegutses eksportiv tootja selle terri-tooriumil ning kasutas soodustust kapitalikaupade tolli-maksuvabaks importimiseks.

a) *Õiguslik alus*

(185) AÜEs puuduvad vabakaubanduspiirkonna loomist või haldamist käsitlevad föderalsed õigusaktid. Igal emiraadil on oma õigusaktid ja eeskirjad ning asjaomaste vabakau-banduspiirkondade järelevalve eest vastutab emiraadi tolliamet.

b) *Valikukriteeriumid*

(186) Äriühingu asutamiseks Ras Al Khaimah'i vabakaubandus-piirkonnas puuduvad erieeskirjad või piirangud – äriühin-gu võib asutada mis tahes riigi kodanik ning seal võib end sisse seada täielikult välismaalastele kuuluv äriühing.

c) *Rakendamine*

(187) Kõige olulisem soodustus, mis kaasneb äriühingu asuta-misega vabakaubanduspiirkonnas, on võimalus importida kõiki kaupu (tooraine, abimaterjalid, vahetooted, kapitali-kaubad) tollimaksuvabalt ning otsustada riigi seatud eeltingimusi arvestamata äriühingu aktsionäride struk-tuuri üle. Vabakaubanduspiirkonnas valmistatud tooteid käsitatakse AÜEst pärit toodetena. Kui vabakaubandus-piirkonnas valmistatud tooted viiakse AÜE siseturule

käsitatakse neid importkaubana ning vabasse ringlusse lubamise korral kohaldatakse nende suhtes imporditollimaksu.

(188) Kuigi vabakaubanduspiirkonnas asuvad äriühingud tohivad importida ja eksportida tollimaksuvabalt, peavad nad importimisel täitma asjaomase emiraadi tolliametis tollideklaratsiooni. Äriühing peab esitama pangagarantii ja teostama sisenemiskohas tolliformaalsused. Imporditud kaupadele tehakse tollivormistus väljumise/sisenemise deklaratsiooni alusel. Kaupade saabumisel vabakaubanduspiirkonna sisenemis-/impordikohta kontrollib asja-omane tolliasutus saabunud kaupu ning kui need vastavad nõuetele, kinnitab tolliasutus väljumise/sisenemise deklaratsiooni. Hiljem esitatakse kauba saabumise tollipunktis allkirjastatud deklaratsioon sisenemis/impordikohta tolliametile pangagarantii vabastamiseks.

d) *Uurimise järeldused*

(189) Kontrollkäigul selgus, et vabakaubanduspiirkonnas äri-ühingu loomise lubamise kohta puuduvad konkreetset, seaduses sätestatud ja avalikult kättesaadavad tingimused, millest soodustusi andev asutus saaks lähtuda otsuste tegemisel. Äriühing, kes soovib kõnealuses piirkonnas tegevust alustada, peab esitama taotluse Ras Al Khaimah'i emiraadi asjaomasele ametiasutusele, kuid puuduvad õigusaktid või suunised, milles kirjeldataks taotluse rahuldamise või tagasilükkamise põhjuseid.

(190) AÜEs on palju vabakaubanduspiirkondi ning uurimisel selgus, et AÜE vabakaubanduspiirkondade loomise ja haldamise kohta puuduvad ühtsed seadusega sätestatud kriteeriumid. Ei esitatud mingeid tõendeid selle kohta, et AÜE kõik vabakaubanduspiirkonnad toimiksid ühesu-guse reguleeriva raamistiku kohaselt või järgiksid samu tegevuseeskirju. Tekkisid ka tõsised kahtlused, et äriühin-gu loomisel vabakaubanduspiirkonnas lubatakse vaid teatavat tüüpi äritegevust. Esitatud teabest lähtuvalt selgus, et AÜE teatavad vabakaubanduspiirkonnad on ettenähtud vaid teatavat tüüpi äritegevuseks (nt Dudai Auto Free Zone, International Media Production Free Zone, Dubai Flower Centre Free Zone jne).

(191) Ainus koostööd teinud eksportiv tootja kasutas soodus-tust kapitalikaupade tollimaksuvabaks importimiseks.

e) *Järeldused*

(192) Eespool toodut arvesse võttes jõuti järeldusele, et meede on subsiidiumi algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest valitsuse saamata jäänud tulu näol kaasneb sellega rahaline toetus ning äriühing saab tulu.

- (193) Algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a kohaselt on meede konkreetne, sest soodustusi kohaldatakse vaid vabakaubanduspiirkonnas asuvate äriühingute suhtes, st juurdepääs subsiidiumile on tagatud vaid teatavas piirkonnas asuvatele äriühingutele, kes toimivad vabakaubanduspiirkonna korra kohaselt. Lisaks selgus uurimisel, et vabakaubanduspiirkonna staatuse kohaldamine AÜE sõltub asjaomase asutuse äranägemisest ega vasta erapooletutele ja objektiivsetele kriteeriumidele nagu on sätestatud algmääruse artikli 4 lõike 2 punktis b. Kuna puuduvad föderalsed õigusaktid, mis käsitleksid vabakaubanduspiirkondade loomist ja haldamist AÜEs, lähtuvad AÜEsse kuuluva seitsme emiraadi toetust andvad asutused vabakaubanduspiirkondadele juurdepääsu lubamisel enda koostatud eeskirjadest. Kuna Ras Al Khaimahi emiraadis puuduvad vastavad õigusaktid või suunised, otsustab asjaomane asutus oma äranägemisel, millisel äriühingul lubatakse vabakaubanduspiirkonnas tegevust alustada.
- (198) Vastavalt algmääruse artikli 7 lõigetele 2 ja 3 on see subsiidiumisumma (nimetaja) jaotatud äriühingu kogu müügikäbele uurimisperioodi vältel, sest subsiidium on seotud eksporditegevusega.
- (199) Eksportiva tootja suhtes uurimisperioodil meetme raames kohaldatud subsiidiumi määr oli 0,11 %.

3.3.2. Tasakaalustatavate subsiidiumide summa

- (200) Algmääruse kohaselt arvatud tasakaalustatavate subsiidiumide esialgne väärtuseline summa on AÜE ainsa koostööd teinud eksportiva tootja puhul 5,13 %.

4. KAHJU

4.1. Tootmine liidus ja liidu tootmisharu

- (194) Kapitalikaupade importimisel tasumata tollimaksust saadavat tulu ei saa käsitada lubatava tollimaksu tagastussüsteemina, sest see on seotud kapitalikaupadega, mida ei kasutata tootmisprotsessis täielikult ära, ning lisaks ei kohaldata kapitalikaupade suhtes algmääruse I lisa punktis i sätestatud lubatavaid tollimaksu tagastussüsteeme.
- (195) Eespool toodut arvesse võttes võib subsiidiumi pidada tasakaalustatavaks.
- f) *Subsiidiumisumma arvutamine*
- (196) Võttes arvesse, et äriühing on tegutsenud vabakaubanduspiirkonnas alates selle loomisest 2008. aasta mais, kuid PET-laastude tootmist alustati 2007. aasta septembris, ning seda, et alates 2008. aasta jaanuarist lähtus äriühing toodete valmistamisel 1979. aasta föderalseaduse nr 1 kohasest esialgsest tööstuslitsentsist, võetakse uurimisperioodil saadud subsiidiumi arvutamisel arvesse vaid kapitalikaupade tollimaksuvaba importi.
- (197) Vastavalt algmääruse artikli 7 lõikele 3 arvutati subsiidiumisumma imporditud kapitalikaupadelt tasumata tollimaksu alusel, mis jagati 15 aastale, mis vastab selliste kaupade lühimale amortisatsiooniajale, mida kolmes asjaomases riigis käesoleva uurimise ajal asjaomases tootmisharus kohaldati. Väljakujunenud tava kohaselt lisati uurimisperioodi kohta sellisel arvutatud summale ka sellel perioodil kohaldatud intress, mis kajastab toetuse väärtuse muutumist aja jooksul. Selleks otstarbeks peeti asjaomaseks AÜEs uurimisperioodil kehtinud turuintressimäära.
- (201) Uurimisperioodil tootis samasugust toodet 17 liidu tootjat. Seepärast käsitatakse nende tootjate toodangut kui liidu toodangut algmääruse artikli 9 lõike 1 tähenduses.
- (202) Nendest 17 tootjast 12 tegid uurimise käigus koostööd. Selgus, et nende 12 tootja arvele langes põhiosa samasuguse toote kogutoodangust liidus, käesoleval juhul rohkem kui 80 %. Seepärast moodustavad kõnealused 12 koostööd teinud tootjat liidu tootmisharu algmääruse artikli 9 lõike 1 ja artikli 10 lõike 6 tähenduses ning nende puhul kasutatakse edaspidi viidet „liidu tootmisharu”. Ülejäänud liidu tootjatele viidatakse edaspidi kui „muudele liidu tootjatele”. Kõnealused muud liidu tootjad ei ole kaebust aktiivselt toetanud ega olnud ka selle vastu.
- (203) Tuleb märkida, et ELi poliüetüleen-tereftalaadi turul on suhteliselt palju tootjaid, kes on tavaliselt koondunud suurematesse tootjate rühmadesse, mille peakorterid asuvad väljaspool ELi territooriumi. Turg on praegu konsolideerumas viimasel ajal toimunud ülevõtmiste ning äriühingute tegevuse lõppemise tõttu. Näiteks sulgesid Tergal Fibers (Prantsusmaa), Invista (Saksamaa) ja Artenius (Ühendkuningriik) 2009. aastal poliüetüleen-tereftalaati tootvad tehased ning Indorama võttis üle edised Eastman'i tehased Ühendkuningriigis ja Madalmaades.
- (204) Nagu märgitud põhjenduses 8, moodustati valim viiest üksiktootjast, kelle müük moodustas 65 % kõikide koostööd teinud liidu tootjate müügist. Üks äriühing ei suutnud esitada kogu nõutavad teavet, mistõttu lõplikku valimisse kuulus neli äriühingut, kelle müük moodustas 47 % kõikide koostööd teinud tootjate müügist.

4.2. Liidu tarbimine

- (205) Liidu tarbimise mahu kindlakstegemisel võeti aluseks liidu tootmisharu müügimaht ELi turul, Eurostatist saadud andmed impordimahtude kohta ELi turul ning muude liidu tootjate puhul kaebusel põhinevad hinnangud.
- (206) Uurimisaluse toote tarbimine ELis suurenes 2006. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal 11 %. 2007. aastal kasvas nõudlus 8 %, seejärel vähenes pisut 2007. ja 2008. aasta vahel (2 protsendipunkti) ning suurenes 2008. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal 5 protsendipunkti.

Tabel 1

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
ELi kogutarbimine (tonnides)	2 709 400	2 936 279	2 868 775	2 996 698
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	108	106	111

Allikas: küsimustiku vastused, Eurostati andmed ja kaebuses esitatud andmed.

4.3. Import asjaomastest riikidest

a) Vaatlusaluse impordi mõju kumulatiivne hindamine

- (207) Komisjon uuris, kas Iraanist, Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest pärit poliüetüleentereftalaadi impordi on kooskõlas algmääruse artikli 8 lõikega 3 vaja hinnata kumulatiivselt.
- (208) Araabia Ühendemiraatidest, Iraanist ja Pakistanist pärit impordi mõju osas näitas uurimine, et subsidiumimarginaalid olid algmääruse artikli 14 lõikes 5 sätestatud miinimumtasemest suuremad ning nendest riikidest pärit subsideeritud impordi mahtu ei saa pidada tühiseks algmääruse artikli 10 lõike 9 tähenduses.
- (209) Iraanist, Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest pärit impordi ja samasuguse toote konkurentsitingimuste osas tõdeti uurimise käigus, et nende riikide tootjad kasutavad samu müügikanaleid ja müüvad sarnastele tarbijarühmadele. Lisaks selgus uurimise käigus, et nendest riikidest pärit import oli vaatlusalusel perioodil kasvanud.
- (210) Eespool öeldut arvesse võttes tehti esialgne otsus, et kõik algmääruse artikli 8 lõikes 3 sätestatud kriteeriumid on täidetud ning Iraanist, Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest pärit impordi tuleb uurida kumulatiivselt.

b) Vaatlusaluse impordi maht

- (211) Vaatlusaluse toote ELi suunatud subsideeritud impordi maht suurenes 2006. aasta ja uurimisperioodi vahel rohkem kui 5 korda ning oli uurimisperioodil 304 202 tonni. Täpsemalt öeldes suurenes asjaomastest riikidest pärit import 2006. ja 2007. aasta vahel 20 %, kasvas seejärel 2008. aastal 2007. aastaga võrreldes 270 protsendipunkti ning veel 154 protsendipunkti 2008. aasta ja uurimisperioodi vahel.

Tabel 2

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Subsideeritud impordi maht (tonnides)	55 939	67 067	218 248	304 202
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	120	390	544
Subsideeritud impordi turuosa	2,1 %	2,3 %	7,6 %	10,2 %

Allikas: Eurostat

c) *Vaatlusaluse impordi turuosa*

- (212) Asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi turuosa oli 2006. aastal 2,1 % ja see kasvas vaatlusalusel perioodil stabiilselt 8 protsendipunkti võrra. Ajavahemikul 2006–2007 kasvas see 0,2 protsendipunkti, ajavahemikul 2007–2008 veel 5,3 protsendipunkti ning 2008. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal 2,6 protsendipunkti. Uurimisperioodil oli asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi turuosa 10,2 %.
- (213) Tuleb märkida, et Araabia Ühendemiraadid sisenesid ELi turule alles 2007. aastal, kuid on suutnud kiiresti haarata märkimisväärse turuosa.

d) *Hinnad*i) *Hinna kujunemine*

- (214) Keskmine impordihind vähenes vaatlusalusel perioodil 14 %, kõige järsem oli langus 2008. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal. 2007. aastal langes keskmine hind 1 % võrra, 2008. aastal jäi see ligikaudu samale tasemele, kuid langes seejärel uurimisperioodi jooksul 13 protsendipunkti.

Tabel 3

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Impordihind (eurot tonni kohta)	1 030	1 023	1 015	882
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	99	99	86

Allikas: Eurostat

ii) *Hindade allalöömine*

- (215) Võttes arvesse, et vaatlusaluse toote hinnad ja sellega seotud kulutused kõikusid uurimisperioodi jooksul märkimisväärselt, koguti andmeid müügihindade ja kulutuste kohta kvartalite lõikes ning hindade allalöömise ja turuhinnast madalama hinnaga müügi kohta tehti arvutused kvartaliandmete alusel.
- (216) Hindade allalöömise analüüsimiseks võrreldi liidu tootmisharu kaalutud keskmisi müügihindu liidu turul müügil sõltumatutele klientidele (korrigeerituna tehasehindade tasemele) asjaomastest riikidest pärit impordi vastavate kaalutud keskmiste hindadega, mida maksis esimene sõltumatu klient liidu turul ja mis olid kindlaks määratud CIF-hindade põhjal, mida oli nõuetekohaselt korrigeeritud, et võtta arvesse impordijärgseid kulusid ja kaubandustaseme erinevusi.
- (217) Võrdlus näitas, et uurimisperioodi jooksul lõi Araabia Ühendemiraatidest pärit vaatlusaluse toote subsideeritud import liidu tootmisharu hinnad 3,9 % võrra alla. Iraanist pärit vaatlusaluse toote subsideeritud import lõi liidu tootmisharu hinnad alla 3,2 %. Pakistanist pärit vaatlusaluse toote subsideeritud import lõi liidu tootmisharu hinnad alla 1,4 %. Asjaomaste riikide kaalutud keskmine hindade allalöömise marginaal oli uurimisperioodil 3,2 %.

4.4. Liidu tootmisharu olukord

- (218) Vastavalt algmääruse artikli 8 lõikele 4 hõlmas subsideeritud impordiga liidu tootmisharule kaasnevate mõjude uuring kõikide liidu tootmisharu seisundit mõjutavate majanduslike tegurite ja näitajate hindamist vaatlusalusel perioodil.

(219) Nagu eespool selgitatud, tuli liidu tootjate suure arvu tõttu kasutada väljavõttelist uuringut. Kahju analüüsimiseks on kehtestatud kahjunäitajad järgmisel kahel tasandil:

- makromajanduslikke elemente (toodang, tootmisvõimsus, müügimaht, turuosa, kasv, tööhõive, tootlikkus, keskmised ühikuhinnad, dumpingumarginaalide suurusjärk ning varasema dumpingu mõjust taastumine) hinnati kogu liidu tootmise tasandil, tuginedes koostööd teinud tootjalt saadud teabele ning muude liidu tootjate puhul kaebuses esitatud teabe põhjal tehtud hinnangule;
- mikromajanduslikke elemente (varud, töötasud, kasumlikkus, investeringute tootlikkus, sularahavood, kapitali ja investeringute kaasamise võime) analüüsiti valimisse kuulunud liidu tootjate puhul neilt saadud teabe alusel.

4.4.1. Makromajanduslikud elemendid

a) Toodang

(220) 2006. aasta ja uurimisperioodi vahel vähenes liidu tootmine 4 %. 2007. aastal suurenes see 5 % ulatudes 2 570 000 tonnini, seejärel vähenes 2008. aastal võrreldes 2007. aastaga järsult 10 protsendipunkti ning suurenes 2008. aasta ja uurimisperioodi vahel 1 protsendipunkti, jõudes 2 300 000 tonni tasemele.

Tabel 4

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Tootmine (tonnides)	2 439 838	2 570 198	2 327 169	2 338 577
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	105	95	96

Allikas: küsimustiku vastused ja kaebuses esitatud andmed.

b) Tootmisvõimsus ja selle rakendusastmed

(221) Liidu tootjate tootmisvõimsus suurenes vaatlusperioodil 15 %. Täpsemalt suurenes see 2007. aastal 1 %, kasvas 2008. aastal veel 5 protsendipunkti ning lõpuks uurimisperioodil veel 9 protsendipunkti.

Tabel 5

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Tootmisvõimsus (tonnides)	2 954 089	2 971 034	3 118 060	3 385 738
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	101	106	115
Tootmisvõimsuse rakendusaste	83 %	87 %	75 %	69 %
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	105	90	84

Allikas: küsimustiku vastused ja kaebuses esitatud andmed.

(222) Tootmisvõimsuse rakendusaste oli 2006. aastal 83 %, 2007. aastal suurenes see 87 %ni, kuid langes 2008. aastal 75 %-le ning oli uurimisperioodil kõigest 69 %. Rakendusastme vähenemine 2008. aastal ja uurimisperioodil näitab tootmise vähenemist ja tootmisvõimsuse suurenemist kõnealusel perioodil.

c) Müügimaht

- (223) Liidu tootjate müügi maht sõltumatutele klientidele ELi turul vähenes pisut vaatlusalusel perioodil. 2007. aastal suurenes müük 5 %, kuid järgneval aastal langes see veidi allapoole 2006. aasta taset ning uurimisperioodil oli müük 3 % väiksem kui 2006. aastal, seega 2 100 000 tonni. Võttes arvesse varude piiratust, kajastab müügi areng hästi tootmise arengut.

Tabel 6

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Müük ELis (tonnides)	2 202 265	2 318 567	2 171 203	2 133 787
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	105	99	97

Allikas: küsimustiku vastused ja kaebuses esitatud andmed.

d) Turuosa

- (224) Vaatlusalusel perioodil kaotasid liidu tootjad 10 protsendipunkti turuosast, mis langes 85 %-lt 2006. aastal 75 %ni uurimisperioodil. Kõnealune turuosa kaotus kajastab asjaolu, et tarbimise suurenemisest hoolimata vähenes liidu tootmisharu müük vaatlusalusel perioodil 3 %. Tuleb märkida, et selline langustendents oli jälgitav ka valimisse kuulunud liidu tootjate puhul.

Tabel 7

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Liidu tootjate turuosa	84,9 %	83,2 %	79,8 %	75,1 %
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	98	94	88

Allikas: küsimustiku vastused, kaebuses esitatud andmed, Eurostat.

e) Kasv

- (225) 2006. aasta ja uurimisperioodi vahel, mil liidu tarbimine suurenes 11 %, vähenes liidu tootjate müügimaht ELi turul 3 % ja liidu tootjate turuosa langes 10 protsendipunkti. Samas kasvas subsideeritud impordi turuosa samal perioodil 2,1 %-lt 10,2 %-le. Seega võib järeldada, et liidu tootjad ei saanud turu kasvust mingit kasu.

f) Tööhõive

- (226) 2006. aasta ja uurimisperioodi vahel langes liidu tootjate tööhõive tase 15 %. 2006. aastal oli töötajaid 2 400, 2007. aastaks langes see arv 2 100-le (langus seega 13 %) ning jäi ligilähedasele tasemele ka 2008. aastal ja uurimisperioodil. Töötajate arvu vähenemine 2007. aastal on seotud mitme ELi tootja ümberkorraldusmeetmetega.

Tabel 8

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Tööhõive (isikut)	2 410	2 100	2 060	2 057
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	87	85	85

Allikas: küsimustiku vastused ja kaebuses esitatud andmed.

g) Tootlikkus

- (227) Liidu tootmisharu töötajate tootlikkus, mida mõõdetakse toodanguna töötaja kohta aastas, suurenes vaatlusalusel perioodil 12 %. Tootmine vähenes seega aeglasemalt kui tööhõive tase, mis omakorda näitab liidu tootjate tõhususe kasvu. See oli eelkõige nähtav 2007. aastal, kui tööhõive tase vähenes, samal ajal kui tootmine kasvas ning tootlikkus oli 21 % võrra suurem kui 2006. aastal.

Tabel 9

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Liidu tootmisharu tootlikkus (tonnides töötaja kohta)	1 013	1 224	1 130	1 137
Indeks (2006=100)	100	121	112	112

Allikas: küsimustiku vastused ja kaebuses esitatud andmed.

h) Müügihindu mõjutavad tegurid

- (228) Liidu tootjate aastased keskmised müügihinnad liidu turul sõltumatutele klientidele püsisid 2006. ja 2008. aasta vahel stabiilsena tasemel 1 100 eurot tonni kohta. Uurimisperioodil vähenes keskmine aastane müügihind 12 % ja oli 977 eurot tonni kohta. Keskmine aastane müügihind ei kajasta polüetüleentereftalaadi hinna kõikumist kuu ega päeva lõikes Euroopa (ja maailma-) turul, kuid see kajastab piisaval määral vaatlusaluse perioodi suundumusi. Polüetüleentereftalaadi müügihinna muutused kajastavad tavaliselt selle peamiste toorainete (puhas tereftaalhape (edaspidi „PTA”) ja monoetüleenglükool (edaspidi „MEG”)) hindade liikumist, kuna need ained moodustavad kuni 80 % polüetüleentereftalaadiga seotud kogukuludest.

Tabel 10

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Ühiku hind ELi turul (euro/tonn)	1 110	1 105	1 111	977
Indeks (2006=100)	100	100	100	88

Allikas: küsimustiku vastused ja kaebuses esitatud andmed.

- (229) Nagu eespool märgitud, löi asjaomastest riikidest pärit subsideeritud import liidu tootmisharu müügihinnad alla.

i) Subsiidiumimarginaali suurus ja toibumine varasemast dumpingust ja subsideerimisest

- (230) Võttes arvesse asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi mahtu, turuosa ja hindu, ei saa tegelike subsiidiumimarginaalide mõju liidu tootmisharule hinnata tühiseks. Oluline on märkida, et alates 2000. aastast on kehtinud dumpinguvastased meetmed Indiast, Indoneesiast, Korea Vabariigist, Malaisiast, Taiwanist ja Taist ning alates 2004. aastast Hiina Rahvavabariigist pärit polüetüleentereftalaadi impordi suhtes. Alates 2000. aastast on kohaldatud tasakaalustavaid meetmeid ka Indiast pärit impordi suhtes. Võttes arvesse, et käesoleva uurimisega hõlmatud perioodil kaotas liidu tootmisharu turuosa ja tema kahjum suurenes, ei olnud võimalik toibuda varasemast dumpingust ja subsideerimisest, ning seega leitakse, et mis tahes subsideeritud import liidu turul võib jätkuvalt avaldada liidu tootmisharule kahjustavat mõju.

4.4.2. Mikromajanduslikud elemendid

a) Varud

- (231) Valimisse kuulunud tootjate lõppvarude tase vähenes 2006. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal 22 %. Tuleb märkida, et varud moodustavad vähem kui 5 % aasta toodangust ning seepärast ei ole see näitaja kahjuanalüüsi seisukohast eriti oluline.

Tabel 11

Valim	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Lõppvarud (tonni)	61 374	57 920	46 951	47 582
Indeks (2006=100)	100	94	77	78

Allikas: küsimustiku vastused.

b) Töötasud

- (232) Aastased tööjõukulud kasvasid 2006. ja 2007. aasta vahel 11 %, seejärel vähenesid 2008. aastal 2007. aastaga võrreldes 2 protsendipunkti ning uurimisperioodil võrreldes 2008. aastaga veel 9 protsendipunkti, jõudes 2006. aasta tasemele. Kokkuvõttes püsisid tööjõukulud seega stabiilsena.

Tabel 12

Valim	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Aastased tööjõukulud (eurodes)	27 671 771	30 818 299	30 077 380	27 723 396
Indeks (2006=100)	100	111	109	100

Allikas: küsimustiku vastused.

c) Kulutasuvus ja investeringutasuvus

- (233) Vaatlusalusel perioodil püsis valimisse kuulunud tootjate samasuguse toote ELi turul sõltumatutele klientidele toimunud müügi kulutasuvus (väljendatuna protsendina netomüügist) negatiivsena ning langes – 6,9 %-lt – 7,5 %-ni. Valimisse kuulunud tootjate kulutasuvus paranes 2007. aastal, kui netokahjum moodustas üksnes – 1,5 % netomüügist, kuid kahjum suurenes järsult 2008. aastal ning jõudis – 9,3 %-ni. Uurimisperioodil olukord pisut paranes.

Tabel 13

Valim	2006	2007	2008	Uurimisperiood
ELi müügi kulutasuvus (% netomüügist)	– 6,9 %	– 1,5 %	– 9,3 %	– 7,5 %
Näitaja (2006= – 100)	– 100	– 22	– 134	– 108
Investeeringute tasuvus (kasum protsendina investeeringute arvestuslikust puhasväärtusest)	– 9,6 %	– 3,1 %	– 16,8 %	– 12,3 %
Näitaja (2006= – 100)	– 100	– 32	– 175	– 127

Allikas: küsimustiku vastused.

(234) Investeeringutasuvus, mida väljendatakse investeeringute arvestusliku puhasväärtuse kasumiprotsendina, järgis üldjoontes kulutasuvuse suundumust. 2006. aastal oli investeeringutasuvuse tase – 9,6 % ja 2007. aastal tõusis see – 3,1 %ni. 2008. aastal vähenes see – 16,8 %ni ning kasvas uurimisperioodil taas – 12,3 %ni. Üldiselt oli investeeringutasuvus vaatlusalusel perioodil püsivalt negatiivne ning vähenes vaatlusalusel perioodil 2,7 protsendipunkti.

d) *Rahakäive ja kapitali kaasamise võime*

(235) Äritegevuse puhaskäive oli 2006. aastal negatiivne (– 18,5 miljonit eurot). Olukord paranes märkimisväärselt 2007. aastal, kui käive oli positiivne (19,5 miljonit eurot), kuid halvenes järsult 2008. aastal (– 42 miljonit eurot), enne kui jõudis uurimisperioodil – 11 miljoni euroni. Kokkuvõttes rahakäive vaatlusalusel perioodil suurenes, kuid jäi siiski negatiivseks.

(236) Ei olnud märke sellest, et liidu tootmisharul oleks ilmnunud raskusi kapitali kaasamisega, peamiselt on see seotud asjaoluga, et osa tootjatest on koondunud suurematesse rühmadesse.

Tabel 14

Valim	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Rahavoog (eurodes)	– 18 453 130	19 478 426	– 42 321 103	– 11 038 129
Indeks (2006=100)	– 100	206	– 229	– 60

Allikas: küsimustiku vastused.

e) *Investeeringud*

(237) Ajavahemikul 2006–2007 vähenesid valimisse kuulunud äriühingute aastainvesteeringud samasuguse toote tootmisse 34 %, ajavahemikul 2007–2008 veel 59 protsendipunkti ning uurimisperioodil võrreldes 2008. aastaga veel pisut. Kokkuvõttes vähenesid investeeringud vaatlusalusel perioodil 96 %. Sellist järsku investeeringute vähenemist võib seletada asjaoluga, et 2006. ja 2007. aastal soetati uued tootmisliinid, mille abil loodeti suurendada tootmisvõimsust.

Tabel 15

Valim	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Netoinvesteeringud (eurodes)	98 398 284	64 607 801	6 537 577	4 298 208
Indeks (2006=100)	100	66	7	4

Allikas: küsimustiku vastused.

4.5. Järeldus kahju kohta

(238) Makromajanduslike andmete analüüsist selgub, et liidu tootjate toodang ja müük vähenesid vaatlusalusel perioodil. Kõnealune vähenemine ei olnud iseenesest märkimisväärne, kuid tuleb tähele panna, et kuigi 2006. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal nõudlus kasvas, vähenes liidu tootjate turuosa 10 protsendipunkti, jõudes 75 % tasemele.

- (239) Samal ajal osutavad olulised mikromajanduslikud näitajad, et valimisse kuulunud liidu tootjate majanduslik olukord halvenes märgatavalt. Kulutasuvus ja investeeringutasuvus püsisid negatiivsena ning kokkuvõttes langesid veelgi 2006. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal. Vaatamata üldisele positiivsele arengule, jäi ka rahavoog uurimisperioodil negatiivseks.
- (240) Eespool kirjeldatud arvestades jõuti esialgsele järeldusele, et liidu tootmisharu on kandnud olulist kahju algmääruse artikli 8 lõike 4 tähenduses.

5. PÕHJUSLIK SEOS

5.1. Sissejuhatus

- (241) Algmääruse artikli 8 lõigete 5 ja 6 kohaselt kontrollis komisjon, kas subsideeritud import on põhjustanud liidu tootmisharule kahju ulatuses, mida võiks pidada oluliseks. Lisaks subsideeritud impordile uuriti ka muid teadaolevaid tegureid, mis võisid samal ajal kahjustada liidu tootmisharu, vältimaks nende tegurite tekitatud võimaliku kahju omistamist subsideeritud impordile.

5.2. Subsideeritud impordi mõju

- (242) 2006. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal suurenes vaatlusaluse toote subsideeritud impordi maht enam kui 5 korda (304 200 tonnini) ning selle turuosa suurenes rohkem kui 8 protsendipunkti (2,1 %-lt 10,2 %-ni). Samal ajal vähenes liidu tootmisharu turuosa ligikaudu 10 protsendipunkti (84,9 %-lt 72,1 %-ni). Kõnealuse impordi keskmine hind langes 2006. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal ning see jäi madalamaks kui liidu tootjate keskmine hind.
- (243) Nagu märgitud põhjenduses 217, kaasnes subsideeritud impordiga keskmiselt 3,2 %ne hinna allalöömine. Kuigi hinnad löödi alla vähem kui 4 %, ei saa seda pidada tühiseks, sest poliüetüleenereftalaat on tooraine ning konkurents toimib peamiselt hinna alusel.
- (244) Iraani eksportija väitis, et Iraanist pärit poliüetüleenereftalaadi import ei saanud põhjustada liidu tootmisharule olulist kahju, sest imporditase ületab vaid vähesel määral impordile kehtestatud miinimumkünnist. Uurimisperioodil oli Iraanist pärit impordi turuosa 1,9 %, ja ületas seega algmääruses kehtestatud miinimumkünnist. Lisaks lõi Iraanist pärit import alla liidu tootmisharu müügihinna. Sellest lähtuvalt lükatakse Iraani eksportija esitatud väide tagasi.
- (245) Võttes arvesse, et asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordiga kaasnes liidu tootmisharu hindade allalöömine, leiti, et kõnealune dumpinguhinnaga import avaldas survet hindade languseks, mistõttu liidu tootmisharu ei saanud hoida oma müügihindu tasemel, mis oleks olnud vajalik kulude katmiseks ja kulutasuvuse saavutamiseks. Seega jõuti järeldusele, et kõnealuse impordi ja liidu tootmisharule tekitatud kahju vahel on põhjuslik seos.

5.3. Muude tegurite mõju

5.3.1. Liidu tootmisharu eksport

- (246) Üks huvitatud isik väitis, et mis tahes kahju põhjuseks on liidu tootjate vähene eksport. Nagu nähtub järgmisest tabelist, suurenes liidu tootmisharu ekspordi maht vaatlusalusel perioodil 11 %. Samal ajal vähenesid ekspordihinnad 10 %, mille tulemusena püsis ekspordimüügi väärtus stabiilsena. Seega ei ole alust väita, et eksporditegevus põhjustas liidu tootmisharule kahju.

Tabel 16

Liidu tootmisharu	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Ekspordimüük (tonni)	25 677	24 103	23 414	28 504
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	94	91	111
Ekspordimüük (eurodes)	28 473 679	27 176 204	25 109 209	28 564 676
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	95	88	100
Ekspordihind (eurot tonni kohta)	1 109	1 128	1 072	1 002

Allikas: küsimustiku vastused.

- (247) Teine huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu hinnad olid ELi turul kunstlikult kõrged. Huvitatud isiku arvates tõendas väidet asjaolu, et ELi turul püüsid hinnad muutumatuna, samas kui ekspordi müügihinnad langesid. Samas on uurimine on näidanud, et liidu tootmisharu aasta keskmine müügihind liidu turul vähenes vaatlusalusel perioodil 12 %, mis on kooskõlas ekspordihinna vähenemisega samal perioodil. Seega lükatakse väide tagasi.

5.3.2. Import kolmandatest riikidest

a) Korea Vabariik

- (248) Korea Vabariigi suhtes kehtivad dumpinguvastased tollimaksud alates aastast 2000. Kahe Korea äriühingu suhtes kohaldatakse siiski tollimaksu nullmäära ning uurimise käigus selgus, et Korea Vabariigist pärit impordi maht on jätkuvalt suur ja vaatlusalusel perioodil kasvas see märkimisväärselt. Koreast pärit import suurenes 2006. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal peaaegu 150 % ning selle turuosa kasvas 3,5 %-lt 2006. aastal 7,7 %-ni uurimisperioodil.

Tabel 17

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Lõuna-Koreast pärit impordi maht (tonnides)	94 023	130 994	177 341	231 107
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	139	189	246
Lõuna-Korea impordi turuosa	3,5 %	4,5 %	6,2 %	7,7 %
Impordihind (eurot tonni kohta)	1 084	1 071	1 063	914

Allikas: Eurostat

- (249) Koreast pärit impordi keskmine hind jäi üldiselt liidu tootjate keskmistest hindadest veidi allapoole. Samas oli Korea impordi hind kõrgem, kui asjaomastest riikidest pärit impordi keskmine hind. Kuigi ei saa eitada, et Korea Vabariigist pärit import võis põhjustada kahju liidu tootmisharule, oli selle mõju siiski piiratud ning see ei kõrvaldanud põhjuslikku seost, mis tehti kindlaks asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi puhul.

- (250) Iraani eksportija väitis, et Iraanist pärit impordi suurenemine on seotud Lõuna-Koreast pärit impordi vähenemisega, ega mõjutanud seega Euroopa tootjaid. Siiski tõendavad Eurostati andmed, et mõlemast riigist pärit import suurenes ühtlaselt samas tempos. Seega ei saa järeldada, et Iraanist pärit import vaid asendas Lõuna-Koreast pärit importi.

b) Muud riigid

- (251) Muudest riikidest pärit impordi keskmine hind oli märkimisväärselt kõrgem kui liidu tootjate keskmine müügihind. Vaatlusalusel perioodil kaotas kõnealune import turuosa. Seepärast ei saa kõnealust importi pidada liidu tootmisharule tekkinud kahju võimalikuks allikaks.

Tabel 18

	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Muudest riikidest pärit impordi maht (tonnides)	259 438	296 418	185 286	210 772
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	114	71	81
Muudest riikidest pärit impordi turuosa	9,6 %	10,1 %	6,5 %	7,0 %
Impordihind (eurot tonni kohta)	1 176	1 144	1 194	1 043

Allikas: Eurostat

5.3.3. Konkurents koostööst hoiduvate liidu tootjatega

- (252) Mõned huvitatud isikud väitsid, et liidu tootmisharule tekkinud kahju võis põhjustada konkurents koostööst hoiduvate liidu tootjatega. Viis liidu tootjat hoidus käesoleva menetluse käigus koostööst. Üks neist lõpetas tootmise juba uurimisperioodil, veel kaks tegid seda veidi pärast uurimisperioodi lõppu. Koostööst hoidunud tootjate müügiimahtusid hinnati kaebuses esitatud teabe alusel. Kätesaadava teabe põhjal selgub, et nende tootjate turuosa vähenes vaatlusalusel perioodil 20,5 %-lt 2006. aastal 16 %-ni uurimisperioodil. Uurimise käigus ei andnud miski tunnistust sellest, et nende tootjate käitumine oleks kõrvaldanud põhjusliku seose subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahel.

Tabel 19

<i>Koostööst hoidunud ELi tootjad</i>	2006	2007	2008	Uurimisperiood
Müük ELis (tonnides)	554 329	493 363	356 581	478 282
<i>Indeks (2006=100)</i>	100	89	64	86
Turuosa	20,5 %	16,8 %	12,4 %	16,0 %

Allikas: kaebuses esitatud andmed.

5.3.4. Majandussurutis

- (253) 2008. aasta raha- ja majanduskriisi tagajärjel oli turu kasv oodatust aeglasem, see oli ebatavaline võrreldes 2000ndate aastate algusega, mil aastane kasv oli ligikaudu 10 %. Poliüetüleenereftalaadi nõudlus vähenes 2008. aastal esmakordselt. Ilmselgelt mõjutas see liidu tootmisharu üldisi tulemusi.

- (254) Majandussurutise ja nõudluse vähenemise negatiivset mõju võimendas veelgi asjaomastest riikidest pärit subsiideeritud impordi kasv, mis lõi alla liidu tootmisharu hinnad. Kuigi võib arvata, et majanduslangus mõjutas tekkinud kahju suurust alates 2008. aasta viimasest kvartalist, ei vähenda see mingil juhul madala hinnaga subsiideeritud impordi kahjulikku mõju ELi turul kogu vaatlusaluse perioodi jooksul. Liidu tootmisharu peaks isegi vähenenud müügi olukorras suutma säilitada hindade vastuvõetava taseme ning seega piirata tarbimise vähenemise negatiivset mõju, kuid seda üksnes juhul, kui turul ei esine odava impordiga kaasnevat ebaausat konkurentsi.
- (255) Majanduslangusel ei olnud mingisugust mõju enne 2008. aasta viimast kvartalit saadud kahjule.
- (256) Seepärast tuleb majanduslangust pidada teguriks, mis mõjutas liidu tootmisharule alates 2008. aasta viimasest kvartalist tekitatud kahju, kuid arvestades selle globaalset iseloomu, ei kõrvaldanud majanduslangus põhjuslikku seost liidu tootmisharu kantud kahju ning asjaomastest riikidest pärit subsiideeritud impordi vahel.

5.3.5. Geograafiline asukoht

- (257) Mõned huvitatud isikud väitsid, et igasuguse liidu tootmisharule tekkinud kahju esmane põhjus võis olla vähemalt mõne liidu tootja ebasoodne asukoht (st kaugus sadamast, mis põhjustas tarbetuid lisakulusid nii tooraine kui ka lõpptoote veol).
- (258) Eespool esitatud väite osas tõdeti, et asukoht, millele puudub lihtne juurdepääs odavamate transpordivahendite abil, on ebasoodsamas olukorras, kuna nii tooraine tarnimine kui ka lõpptoote vedu klientidele nõuab lisakulusi. Siiski ei näidanud uurimine ega ka valimisse kuulunud liidu tootjate (kaks neist asus sadama lähedal ja kaks kaugemal sisemaal) saadud kontrollitud andmed märkimisväärset seost geograafilise asukoha ja liidu tootjate majandustulemuste vahel. Tegelikult kannatasid kahju ka sadama lähedal asuvad tootjad.
- (259) Seega jõuti järeldusele, et geograafiline asukoht ei mänginud liidu tootmisharule tekkinud kahju puhul olulist rolli.

5.3.6. Vertikaalne integratsioon

- (260) Mõned huvitatud isikud väitsid, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjuseks võis olla asjaolu, et paljud liidu

tootjad ei ole vertikaalselt integreeritud (puhta tereftaalhappe (PTA) tootmise valdkonnas) ning seega on neil oluliselt rohkem kulutusi kui integreeritud eksportijatel. Valimisse kuulunud liidu tootjate saadud kontrollitud andmed ei näidanud märkimisväärset seost puhta tereftaalhappe tootmisega seotud vertikaalse integratsiooni ja liidu tootjate majandustulemuste vahel.

- (261) Seega jõuti järeldusele, et vertikaalse integratsiooni puudumine puhta tereftaalhappe tootmises ei mänginud liidu tootmisharule tekkinud kahju puhul olulist rolli.

5.4. Järeldus põhjuslike seoste kohta

- (262) Ühest küljest asjaomastest riikidest pärit subsiideeritud impordi suurenemise, turuosa suurenemise ja tuvastatud hindade allalöömise ja teisest küljest liidu tootmisharu olukorra halvenemise ajaline kokkulangemine viib järelduseni, et subsiideeritud import on tekitanud liidu tootmisharule olulist kahju algmääruse artikli 8 lõike 5 tähenduses.
- (263) Ka muid tegureid analüüsiti, kuid leiti, et need ei kõrvaldanud põhjuslikku seost liidu tootmisharule tekkinud kahju ja subsiideeritud impordi mõju vahel. Korea Vabariigist pärit import võis mõjutada liidu tootmisharule tekitatud kahju, kuid arvestades kõnealuse impordi ja liidu turu hindade väikest erinevust, leitakse, et see ei kõrvaldanud asjaomastest riikidest pärit impordi puhul kinnitust leidnud põhjuslikku seost. Kuna muudest kolmandatest riikidest pärit impordi turuosa on vähenenud ja hinnatase kõrge, ei ole tõendeid, et see oleks mõjutanud liidu tootmisharule tekkinud kahju. Ükski teadaolev muu tegur – liidu tootmisharu eksport, muude liidu tootjate poolne konkurents, majandussurutis, geograafiline asukoht ja vertikaalse integratsiooni puudumine – ei ole liidu tootmisharule tekkinud kahju mõjutanud määral, mis oleks võinud kõrvaldada põhjusliku seose.

- (264) Toetudes eelnevale analüüsile, milles on nõuetekohaselt esile toodud ja eristatud ühelt poolt kõikide teadaolevate tegurite mõju liidu tootmisharu olukorrale ja teiselt poolt subsiideeritud ekspordi kahjustav mõju, tehti esialgne järeldus, et asjaomastest riikidest pärit import on tekitanud liidu tootmisharule märgatavat kahju algmääruse artikli 8 lõike 5 tähenduses.

6. LIIDU HUVID

(265) Kooskõlas algmääruse artikliga 31 uuris komisjon, kas subsidiumi, kahju ja põhjusliku seose kohta tehtud järeldusest hoolimata on olemas kaalukaid põhjuseid, millest tulenevalt ei oleks meetmete võtmine käesoleval juhul liidu huvides. Sel eesmärgil hindas komisjon algmääruse artikli 31 lõike 1 kohaselt meetmete eeldatavat mõju kõikidele asjaosalistele, samuti meetmete võtmata jätmise tõenäolisi tagajärgi.

(266) Komisjon saatis küsimustikud sõltumatutele importijatele, tooraine tarnijatele, kasutajatele ja nende ühendustele. Kokku saadeti välja rohkem kui 50 küsimustikku, kuid ettenähtud tähtajaks saadi vaid 13 vastust. 22 kasutajat esitasid hiljem menetluse käigus kirjalikud märkused, milles väljendasid vastuseisu käesoleval juhul mis tahes meetmete võtmisele.

6.1. Liidu tootmisharu ja muude liidu tootjate huvid

(267) Eeldatavalt aitab meetmete rakendamine asjaomastest riikidest pärit impordi suhtes vältida täiendavaid moonutusi turul ja hindade allalöömist ning taastab ausa konkurentsi. See omakorda annab liidu tootmisharule võimaluse oma olukorda parandada, sest võimaldab kõrgemaid hindu ning kasvatab müügimahtu ja turuosa.

(268) Võib arvata, et meetmete kasutusele võtmata jätmise korral suureneb asjaomastest riikidest pärit madala hinnaga import, mis lööb alla liidu tootmisharu hinnad. Sellisel juhul puudub liidu tootmisharul võimalus oma olukorda parandada. Võttes arvesse liidu tootmisharu kehva finantsolukorda, võib oodata täiendavaid sulgemisi, mis toovad kaasa töökohtade kaotuse.

(269) Ei ole märke selle kohta, et muudel liidu tootjatel, kes ei teinud uurimise käigus aktiivselt koostööd, oleks teistsugused huvid kui liidu tootmisharul.

(270) Iraani äriühing väitis, et meetmete kohaldamine ei aita liidu tootmisharu, vaid viib uute investeeringuteni muudes ekspordivates riikides. Väidet ei saa aktsepteerida, sest sellest tuleneks loogiliselt, et tasakaalustavaid meetmeid ei saa kunagi kohaldada nende kaupade suhtes, millega seotud investeeringuid võidakse suunata teistesse riikidesse. See tähendaks ka kaitsest loobumist ebaausa kaubanduse puhul, seoses muude kolmandate riikide võimaliku konkurentsiga.

(271) Sama huvitatud isik väitis, et ükski meede ei suuda parandada ELi PETi tootmisharu struktuuriliselt ebasoodsat konkurentsiolukorda võrreldes Aasia ja Lähis-Ida PETi tootmisharuga. See väide ei olnud paraku piisavalt põhjendatud. Tuleb märkida, et mõned valimisse kuulunud liidu tootjad, kes olid vertikaalselt integreeritud, on samuti raskes majandusolukorras. Samas selgus, et isegi võimalike konkurentsieeliste puhul (näiteks odav juurdepääs toorainetele) maksti ekspordivatele tootjatele ikkagi tasakaalustavaid subsidiumide.

(272) Seega tehti esialgne järeldus, et tasakaalustatavate meetmete kehtestamine oleks selgelt liidu tootmisharu huvides.

6.2. Liidus asuvate sõltumatute importijate huvid

(273) Nagu eespool märgitud, kohaldati sõltumatute importijate puhul valimit ning kahest valimisse kuulunud äriühingust tegi uurimise käigus täielikku koostööd ainult üks importija (Global Services International, edaspidi „G.S.I“), kes esitas küsimustiku vastused. Koostööd teinud importija deklareeritud import moodustas märkimisväärse osa asjaomaste riikide impordist uurimisperiodil. Polüetüleentereftalaadi impordi komisjonitasud moodustavad enamuse G.S.I. äritegevusest. Kuna importija tegevus põhineb komisjonitasul, ei avalda tollimaksu kehtestamine tõenäoliselt olulist mõju tema äritegevusele, sest impordihinna mis tahes tegeliku tõusu maksavad kinni tema kliendid.

(274) Ükski teine importija olulist teavet ei esitanud. Arvestades seda, et jätkus import muudest riikidest, mille suhtes kehtivad praegu dumpinguvastased ja/või tasakaalustavad tollimaksud, ning ka riikidest, mille suhtes mingeid kaubanduskaitse meetmeid ei kohaldata (nt Omaan, USA, Brasiilia), tehakse järeldus, et importijad saavad kõnealustest riikidest importida.

(275) Seepärast tehti esialgne järeldus, et ajutiste meetmete kehtestamisel ei ole olulist negatiivset mõju ELi importijate huvidele.

6.3. Liidu toorainetarnijate huvid

(276) Kolm toorainetarnijat (kaks PTA tarnijat ja üks MEG tarnija) tegi uurimise käigus koostööd ning esitas küsimustiku vastused ettenähtud tähtaja jooksul. Nende Euroopas asuvates ettevõtetes töötas ligikaudu 700 töötajat, kes olid seotud PTA/MEGi tootmisega.

- (277) Koostööd teinud PTA tootjad esindavad ligikaudu 50 % valmimisse kuulunud liidu tootjate PTA osudest. PTA tootjad sõltuvad suurel määral polüetüleenereftalaadi tootjatest, kes on nende peamised kliendid. Polüetüleenereftalaadi madalad hinnad toovad kaasa ka PTA hinna alanemise ning väiksemad marginaalid PTA tootjate jaoks. Tuleb märkida, et praegu on käimas dumpinguja subsideerimise vastane uurimine Taist pärit PTA impordi suhtes, mis tähendab, et ELi PTA tootjate jaoks võib endast ebaausat konkurentsi kujutada ka Taist pärit import. Seepärast tehakse järeldus, et meetmete kehtestamine polüetüleenereftalaadi subsideeritud impordi suhtes oleks PTA tootjatele kasulik.
- (278) Koostööd teinud MEGi tarnija puhul moodustab MEG vähem kui 10 % tema kogukäibest. Tuleb märkida, et polüetüleenereftalaadi tootmine ei ole MEGi ainus ega ka peamine kasutusvõimalus ja MEGi tootjad on seega vähem sõltuvad polüetüleenereftalaadi tootmise olukorrast. Sellest hoolimata võivad raskused polüetüleenereftalaadi tootmises avaldada MEGi tarnijatele piiratud mõju vähemalt lühikese või keskpika ajavahemiku jooksul.
- (279) Eespool öeldut arvesse võttes tehti esialgne järeldus, et meetmete kehtestamine asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi suhtes oleks toorainetarnijate huvides.

6.4. Kasutajate huvid

- (280) Käesoleva menetlusega hõlmatud polüetüleenereftalaadi (mille viskoossuskoeffitsient on 78 ml/g või kõrgem, nn pudeli tüüp) kasutatakse peamiselt vee- ja muude jookide pudelite tootmiseks. Selle kasutamine muude pakendite (tahke toidu ja pesuvahendite pakendid) ja plaatide tootmiseks areneb, kuid on veel suhteliselt piiratud. Pudelite valmistamine polüetüleenereftalaadist on kaheastmeline: i) kõigepealt valmistatakse eelvorm, süstitades sellesse polüetüleenereftalaadi ning ii) hiljem eelvormi kuumutatakse ja see puhutakse pudeliks. Pudelite valmistamine võib toimuda integreeritud protsessina (sama äriühing ostab polüetüleenereftalaadi, valmistab eelvormid ja puhub need pudeliteks) või piirned üksnes teise astmega (eelvormide pudeliks puhumine). Eelvormide transport on nende väiksuse ja tiheduse tõttu suhteliselt lihtne, samas tühjad pudelid on ebastabiilsed ning nende suuruse tõttu on nende vedu väga kallis.
- (281) Villijad täidavad polüetüleenereftalaatpudelid vee ja/või muude jookidega. Villijad on polüetüleenereftalaadi äriiga tihti seotud kas integreeritud pudelivalmistamisprotsessi kaudu või on neil töötlemislepingud alltöövõtulepingu sõlminud töötajate ja/või pudelivalmistajatega, kelle jaoks nad lepivad tootjaga kokku polüetüleenereftalaadi hinna („soft tolling”) või kellele nad ostavad polüetüleenereftalaadi oma pudelite jaoks („hard tolling”).

- (282) Seega saab eristada kaht kasutajate rühma:

- töötajad ja/või pudelivalmistajad, kes ostavad polüetüleenereftalaadi otse tootjalt, töötlevad selle eelvormideks (või pudeliteks) ja müüvad edasi täiendavaks töötlemiseks (või villimiseks); ja
- villijad, kes ostavad polüetüleenereftalaadi oma alltöövõtjale pudelivalmistajale/töötajale („hard tolling”) või lepivad kokku hinna, millega alltöövõtja töötaja ja/või pudelivalmistaja ostab polüetüleenereftalaadi („soft tolling”).

a) Töötajad

- (283) Eelvormide tootjad on pudeli tüüpi polüetüleenereftalaadi peamised kasutajad. Uurimise käigus tegi täielikult koostööd (st esitas küsimustiku täielikud vastused ettenähtud tähtaja jooksul) neli töötajat, kes esindasid 16 % liidu tarbimisest uurimisperioodil. Nagu eespool märgitud, esitas suur hulk töötajaid hiljem menetluse käigus märkused, milles nad väljendasid vastuseisu meetmetele, kuid nad jätsid esitamata kontrollitavad andmed oma tarbimise kohta. Koostööd teinud importija väitis ära kuulamisel, et rohkem kui 80 % ELi kasutajatest on meetmete vastu. Selle teabe tõetuseks ei esitatud piisavalt tõendeid ning seda ei olnud võimalik kontrollida.
- (284) Euroopa plastitöötajaid esindav organisatsioon (EuPC) väitis ära kuulamisel, et on menetluse suhtes neutraalsel seisukohal. Mõned selle liikmed on mis tahes meetmete vastu, kuid polüetüleenereftalaadi praegune hinnatase Euroopa turul ei ole vastuvõetav polüetüleenereftalaadi taaskasutamisege tegelevate äriühingute jaoks. Polüetüleenereftalaadi taaskasutamisege tegelevad äriühingud (keda EuPC samuti esindab) on meetmete poolt. Siiski selgus hiljem uurimise käigus, et organisatsioon muutis oma seisukohti ja väljendas vastuseisu meetmete võtmisele. Organisatsioon väitis, et meetmete võtmine tekitab täiendavat kulu ELi plastitöötajatele, kes on enamasti väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted (edaspidi „VKEd”). Organisatsioon väitis, et kõnealused VKEd ei suuda toime tulla kõrgemate PET hindadega ning on sunnitud kas tegevuse lõpetama või asuma väljapoole ELi. Väite kohta ei ole praegu täiendavaid põhjendusi esitatud.
- (285) Koostööd teinud töötajate teenistuses oli kokku 1 300 inimest, ning hiljem menetluse käigus märkused esitanud töötajad väitsid oma töötajate arvuks 6 000. Importija ja tema kliendid märkisid ära kuulamisel, et töötajate tööhõive tase ulatub kuni 20 000 töötajani. Tööhõive käsitlevat teavet tuleb veel kontrollida.

- (286) Olemasoleva teabe põhjal moodustab eelvormide tootmiseks kasutatav polüetüleenereftalaat 70–80 % töötajate tootmiskulude kogusummast. Seega on see nende äriühingute jaoks otsustava tähtsusega kuluartikkel. Uurimise käigus selgus, et enamasti on koostööd teinud töötajad juba kahjumit teeninud. Kuna suur osa töötajatest on väikesed ja keskmise suurusega kohalikud äriühingud, võib neil lühikese ja keskpika aja jooksul olla keeruline kulude vähimatki kasvu üle kanda, seda eelkõige juhul, kui nende klient (villija) on suurfirma, kes on palju paremal läbirääkimispositsioonil. Eelvormide ja/või pudelite müügi lepingutesse (mis tavaliselt sõlmitakse aasta kaupa) lisatakse siiski sageli mehhanism polüetüleenereftalaadi hinnamuutuste kohandamiseks.
- (287) Töötajad ja koostööd teinud importija väitsid, et meetmete tulemusena võivad mõned suuremad eelvormide tootjad viia oma standarditud tootmisliinid üle ELi naaberriikidesse. Kuna eelvormide veokulud on lühikese vahemaa puhul suhteliselt madalad, on selline protsess teataval määral juba alanud. Praegu tundub, et kliendi lähedus ja tarnete paindlikkus kompenseerivad naaberriikide pakutavaid eeliseid. Võttes arvesse, et kavandatud meetmete tase on mõõdukas, tehti esialgne järeldus, et eelvormide väljaspool ELi tootmise eelised ei tohiks seni-seid tagasilööke üles kaaluda. Veokulusid arvesse võttes oleks tootmise ümberpaigutamine alternatiiviks vaid neile äriühingutele, kelle kliendid asuvad ELi piiride lähedal, kuid mitte neile töötajatele, kelle kliendid asuvad ELi muudes piirkondades.
- (288) Töötajad ja koostööd teinud importija väitsid veel, et meetmed võivad pakkuda polüetüleenereftalaadi tootjatele üksnes lühiajalist kergendust. Nad väitsid, et keskpikas ja pikas ajavahemikus, kui eelvormide tootjad on tootmise EList välja viinud, ei oleks ELi turul piisavalt nõudlust polüetüleenereftalaadi tootjate järele ning kahanevad hinnad sunniksid polüetüleenereftalaadi tootjaid lõpuks tootmist sulgema või ELi territooriumilt välja viima. Võttes arvesse eelmises põhjenduses esitatud väiteid ning asjaolu, et esialgu ei sunni majanduslikud põhjused eelvormide tootjaid tootmist EList välja viima, ei ole eespool kirjeldatud stsenaarium tõenäoline.
- (289) Esialgu ei saa siiski eitada, et meetmete kehtestamine võib avaldada märkimisväärset mõju töötajate tootmiskuludele. Kuna ei ole teada, kas eelvormide ja/või pudelite valmistajad saaksid suurenenud kulutusi klientidele üle kanda, ei saa esialgses etapis esitada kindlaid väiteid mõju kohta töötajate kulutasuvusele ja nende üldistele tulemustele.
- b) Villijad
- (290) Kuus villijat, sh Coca-Cola Co., Nestle Waters'i, Danone ja Orangina filiaalid, tegid uurimise käigus koostööd, et esitasid küsimustiku täielikud vastused ettenähtud tähtaja jooksul. Nad esindavad ligikaudu 11 % liidu polüetüleenereftalaadi tarbimisest uurimisperioodil. Teabe vorm ei võimaldanud kergesti kindlaks teha polüetüleenereftalaati kasutava tootmisega otseselt seotud töötajate arvu. Esialgse hinnangu kohaselt on selliseid töötajaid ligikaudu 6 000. Kätesaadava teabe põhjal järeldati, et liidu kogu villimistööstuses töötab 40 000–60 000 töötajat, kes on otseselt seotud tootmisega, milles kasutatakse polüetüleenereftalaati.
- (291) Kätesaadava teabe põhjal moodustasid kulutused polüetüleenereftalaadile 1–14 % koostööd teinud villijate kogukuludest, sõltuvalt nende vastavate toodete tootmiseks kasutatud muude komponentide hinnast. Kätesaadava teabe põhjal selgus, et polüetüleenereftalaat on olulisem kuluartikkel mineraalvee tootjate jaoks (eelkõige kaubamärgita toodete puhul), samas mõnede karastusjookide tootjate jaoks on see marginaalne. Kätesaadavatest andmetest ilmnes, et mõnel juhul võivad polüetüleenereftalaadiga seotud kulud moodustada kuni 20 % mineraalvee lõpphinnast tarbijale. Keskmiselt võivad polüetüleenereftalaadiga seotud kulud moodustada kuni 10 % villijate kogukuludest.
- (292) Eespool öeldut arvesse võttes jõuti järeldusele, et kavandatud meetmete rakendamisel tuleneval polüetüleenereftalaadi hinna võimalikul tõusul oleks üksnes piiratud mõju (vähem kui 2 %-line kulude kasv) villijate üldisele olukorrale, seda isegi juhul, kui neil on väidetavalt keeruline kasvanud kulud kliendile üle kanda, mis on igal juhul vähemalt keskpikas perspektiivis ebatõenäoline.
- 6.5. Polüetüleenereftalaadi tarne defitsiit**
- (293) Mitu huvitatud isikut väitis, et meetmete rakendamine võib kaasa tuua polüetüleenereftalaadi defitsiidi ELi turul ning liidu tootjate tootmisvõimsus ei ole piisav olemasoleva nõudluse rahuldamiseks.
- (294) Tuleb märkida, et liidu tootjad kasutasid uurimisperioodil ainult 69 % oma tootmisvõimsusest ning neil on piisavalt kasutamata tootmisvõimsust, et kompenseerida asjaomastest riikidest pärit importi, kui seda vaja peaks olema. Tollimaksu eesmärk ei peaks siiski olema impordi tõrjumine, vaid ainult ausa konkurentsi taastamine turul. Peale selle on kätesaadavad muud tarneallikad.

- (295) Eeldatavasti suurendab poliüetüleenereftalaadi taaskasutamise tegevust tööstus tootmist, kui uue poliüetüleenereftalaadi hind säilib ELis mõistlikul tasemel ega alane ebaausa konkurentsi tõttu.

6.6. Muud väited

- (296) Iraani eksportija väitis, et võttes arvesse Iraani arenguriigi staatust ning asjaolu, et rahvusvahelised sanktsioonid kahjustavad juba märkimisväärselt Iraani eksportijaid, oleks meetmete kohaldamisel Iraanist pärit poliüetüleenereftalaadi suhtes ebaoproportsionaalselt suur negatiivne mõju. Väljakujunenud tava kohaselt võtab komisjon subsidiumidevastaseid meetmeid nii arenguriikide kui ka arenenud riikide suhtes, kui õigusnormid seda nõuavad. Asjaolu, et Iraani suhtes kohaldatakse sanktsioone, ei ole kehtivate subsidiumidevastaste eeskirjadega seoses asjakohane põhjendus.

6.7. Järeldus ELi huvide kohta

- (297) Lõpetuseks võib eeldada, et meetmete kehtestamine asjaomastest riikidest pärit impordi suhtes annab liidu tootmisharule ja ka muudele liidu tootjatele võimaluse parandada oma olukorda, kasvatada müügiimahtu ning suurendada müügihindu ja turuosa. Kuigi võib ilmned mõningane negatiivne mõju, nt kulude kasv kasutajate (peamiselt töötajate) jaoks, ei ole see tõenäoliselt märkimisväärt võrreldes tootjate ja nende tarnijate saadava kasuga.
- (298) Ausa konkurentsi taastamine ja mõistliku hinnataseme säilitamine ELis toetab poliüetüleenereftalaadi taaskasutamist ning aitab seega kaasa keskkonna kaitsmisele. Eespool öeldu põhjal tehti esialgne järeldus, et käesoleval juhul puuduvad kaalukad põhjused, mis õigustaksid meetmete kehtestamata jätmist. Lõppetapis, pärast kasutajate küsimustike vastuste kontrollimist ja edasist uurimist võib tekkida vajadus see esialgne hinnang läbi vaadata.

7. AJUTISED TASAKAALUSTAVAD MEETMED

- (299) Võttes arvesse subsidierimist, sellest tuleneva kahju ja liidu huvide kohta tehtud esialgseid järeldusi, tuleks kehtestada Iraanist, Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest pärit vaatlusaluse toote impordi suhtes ajutised meetmed, et vältida subsidieritud impordi tõttu edasise kahju tekkimist liidu tootmisharule.

7.1. Kahju kõrvaldamise tase

- (300) Ajutised meetmed asjaomastest riikidest pärit impordi suhtes tuleks kehtestada tasemel, mis oleks piisav, et

kõrvaldada liidu tootmisharule tekitatud kahju, mille on põhjustanud subsidieritud import, ületamata seejuures kindlaksmääratud subsidiumimarginaali. Kahjustava subsidiumi mõju kõrvaldamiseks vajaliku tollimaksu-määra arvutamisel võetakse arvesse, et mis tahes meetmed peaksid võimaldama liidu tootmisharul katta oma tootmiskulud ja saavutada enne maksude mahaarvamist kasum, mida tootmisharu võiks usutavasti saada tavapärastes konkurentsitingimustes, st subsidieritud impordi puudumise korral.

- (301) Liidu väitel on taotletav kasum 7,5 %, mida kasutati ka Hiina Rahvabariigi suhtes algatatud menetluse puhul. Vaatlusalusel perioodil ei saavutanud liidu tootmisharu kordagi sellist kasumit (tegelikult ei olnud ta kordagi kulutasuv) ning tootmisharu üldiste märkuste kohaselt tegutses ta tavaliselt üpris madalate marginaalide alusel. Suurim kasum, mille kaks valimisse kuulunud äriühingut ühe aasta jooksul vaatlusalusel perioodil saavutasid, oli 3 %. Olukorda arvestades peeti esialgu asjakohaseks sihtkasumi määraks 5 %.
- (302) Sellest lähtuvalt arvutati liidu tootmisharu samasuguse toote mittekahjustav hind. Mittekahjustava hinna kindlaksmääramiseks lahutati tegelik kasumimarginaal tehasehinnast ja liideti sel viisil arvutatud tasuvuspiiri hinnale eespool osutatud sihtkasumi marginaal.
- (303) Kuna tooraine hinnad ja seega ka poliüetüleenereftalaadi hinnad kõikusid uurimisperioodil liidu turul märkimisväärselt, peeti asjakohaseks arvutada kahju kõrvaldamise tase kvartaliantdmete alusel.

Riik	Kahju kõrvaldamise tase
Iraan	17,0 %
Pakistan	15,2 %
AÜE	18,5 %

7.2. Ajutised meetmed

- (304) Eespool märgitud arvesse võttes ja kooskõlas algmääruse artikli 12 lõikega 1 tuleks kehtestada Iraanist, Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest pärit vaatlusaluse toote impordi suhtes ajutine tasakaalustav tollimaks, mis vastaks väiksema tollimaksu reegli kohaselt subsidiumi-või kahjumarginaali kõige madalamale leitud tasemele.

- (305) Eespool öeldut arvesse võttes ja kooskõlas algmääruse artikli 12 lõikega 1 otsustati, et Iraanist pärit impordi suhtes kohaldatava ajutise tasakaalustava tollimaksu määr tuleb kehtestada kindlaksmääratud kahjumarginaali tasemel, samas kui Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest pärit impordi suhtes kohaldatava ajutise tasakaalustava tollimaksu määr tuleb kehtestada kindlaksmääratud subsiidiumimarginaali tasemel.
- (306) Tuleb märkida, et poliüetüleenereftalaadiga seotud kulud ja selle hind kõikusid suhteliselt lühikese ajavahemiku jooksul märkimisväärselt. Seetõttu peeti asjakohaseks kehtestada tollimaksud konkreetse summana tonni kohta. Need summad tulenevad tasakaalustava tollimaksu määra kohaldamisest CIF-eksportihindade suhtes, mida kasutati dumpingumarginaali arvutamisel ka samaaegselt toimunud dumpinguvastase menetluse raames.
- (307) Vastavalt eespool osutatule kavandatavad tasakaalustava tollimaksu määrad, mida väljendatakse protsendina CIF-hinnast liidu piiril enne tollimaksu tasumist, järgmised:

Riik	Kogu subsiidiumimarginaal	millest ekspordisubsiidium	Kahjumarginaal (kvartalipõhine)	Ajutise tasakaalustava tollimaksu määr	
				%	Summa (eurot/tonn)
Iraan	53 %	2 %	17,0 %	17,0 %	142,97
Pakistan	9,7 %	7,4 %	15,2 %	9,7 %	83,64
AÜE	5,1 %	0 %	18,5 %	5,1 %	42,34

7.3. Lõppsäte

- (308) Tõrgeteta asjaajamise huvides tuleks määrata ajavahemik, mille jooksul huvitatud isikud, kes andsid endast teada menetluse algatamisteates märgitud tähtaja jooksul, saavad esitada kirjalikult oma seisukohad ja taotleda ärakuulamist. Lisaks tuleb märkida, et tollimaksude kehtestamist käsitlevad järeldused käesolevas määruses on esialgsed ning need võidakse lõplike meetmete kehtestamisel uuesti läbi vaadata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

- Kehtestatakse ajutine tasakaalustav tollimaks Iraanist, Pakistanist ja Araabia Ühendemiraatidest pärit poliüetüleenereftalaadi suhtes, mille viskoossuskoefitsient vastavalt ISO-standardile 1628-5 on 78 ml/g või kõrgem ja mis kuulub praegu CN-koodi 3907 60 20 alla.
- Ajutise tasakaalustava tollimaksu määr, mida kohaldatakse lõikes 1 kirjeldatud toodete CIF-hinna suhtes liidu piiril enne tollimaksu tasumist, on järgmine:

Riik	Tasakaalustava tollimaksu määr (eurot/tonn)
Iraan: kõik äriühingud	142,97
Pakistan: kõik äriühingud	83,64
Araabia Ühendemiraadid: kõik äriühingud	42,34

3. Kui kaubad on enne vabasse ringlusse lubamist kahjustada saanud ja sellest tulenevalt jagatakse tegelikult makstud või makstav hind tolliväärtuse määramisel vastavalt komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93 (millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik) ⁽¹⁾ artiklile 145, vähendatakse eespool sätestatud summa põhjal arvutatud ajutise tasakaalustava tollimaksu summat protsendi võrra, mis vastab tegelikult makstud või makstava hinna jagamisele.

4. Lõikes 1 nimetatud toode lubatakse liidus vabasse ringlusse ajutise tollimaksu summa suuruse tagatise esitamisel.

5. Kui ei ole ette nähtud teisiti, kohaldatakse kehtivaid tollimaksusätteid.

Artikkel 2

Ilma et see piiraks nõukogu määruse (EÜ) nr 597/2009 artikli 30 kohaldamist, võivad huvitatud isikud taotleda käesoleva määruse vastuvõtmise aluseks olnud oluliste faktide ja kaalutluste avalikustamist, teha oma seisukohad kirjalikult teatavaks ning taotleda komisjonilt suulist ärakuulamist ühe kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.

Nõukogu määruse (EÜ) nr 597/2009 artikli 31 lõike 4 kohaselt võivad asjaomased isikud käesoleva määruse kohaldamise kohta arvamust avaldada ühe kuu jooksul pärast selle jõustumist.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesoleva määruse artiklit 1 kohaldatakse neli kuud.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 31. mai 2010

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1.